

DOMOLJUB

ŠTEV. 7.

V LJUBLJANI, DNE 18 FEBRUARJA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Potrebna beseda o delu

Ze sem mislil drugačen naslov napisati. Pa sem se še o pravem času spomnil, da resnih reči nihče rad ne bere.

O delu bom povedal par potrebnih besedi. In sicer kar na splošno o vsem, kar se imenuje delo. Torej ne samo o poljskem delu in ne samo o tovarniškem delu. Nekateri misli naj podam, ki se mi zde za sedanjó dobo kar naravnost potrebne.

1. Naziranje o delu.

Nemalokrat slišimo o delu tako čudne sodbe, da človek res vselej prav ne ve, odkod izvirajo. In to bodisi iz verskega stališča, bodisi iz gospodarskega vidika.

Modro može slišim govoriti: »Ne vemo, kako bo z nami. Preveč delamo in premalo molimo. Kaj bo Bog rekel? Kako bo z našo večnostjo?«

Denimo semkaj tretjo božjo zapoved kakor jo beremo v sv. pismu: Spomni se, da posvečuješ sobotni dan. Šest dni delaj in opravljaj svoja dela; sedmi dan pa je sabota Gospoda, tvojega Boga; ne delaj nobenega dela ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina, ne tujec, ki je znotraj tvojih vrat. V šestih dneh je namreč Bog ustvaril nebo in zemljo in vse, kar je na njih, sedmi dan pa je počival; torej je Bog blagoslovil sobotni dan in ga je posvetil.«

Iz podanega besedila je jasno: šest dni delaj, sedmi dan pa počivaj; torej je delo zapoved božja. Toliko je pa Bog vendar samemu sebi zvest, da ne bo prelomil svoje besede in da radi tedenskega dela ne bo nikogar pogubil. Le ena stvar je, ki ne utegne človeka pogubiti in ta je smrtni greh. Kjer je ta, tam je pogubljenje. Če bi torej koga delo pogubilo, bi morali to zapisati edinole o nedeljskem delu.

Nedeljsko delo, da! To se je pa res malo preveč razpaslo. Zlasti iz vojnih let sem je nedeljsko delo mnogokje preveč na dnevnem redu.

Pred seboj imam Trunkovo knjigo »Amerika in Amerikanci«. In tam berem: Amerikanec hoče imeti v nedeljo mir in počitek. Noben zakon ne zabranjuje železniškim družbam, da vpeljejo z ozirom na »nedeljski promet« več vlakov nego med tednom; mesto tega pa vozijo le najpotrebnejši in še na teh je prav malo ljudi. Ob nedeljah ljudje počivajo in privoščijo po-

čitek tudi drugim. Ob nedeljah ne dobiš pošte.

Tako je torej z nedeljskim delom v Ameriki. Podobno pripovedujejo tudi o Angliji. In pred nedavnim časom smo nekaj podobnega brali o Lurdu: v nedeljah so kljub velikemu številu romarjev trgovine zaprte. In pravijo, da Amerika ni siromakna in da je v Angliji doma blagostanje, o Francozih tudi ni slišati, da bi bili ravno siromaki. Kako je pa tam, kjer nedelja ni več nedelja! Očesa odprite, ušes ne mašite, in bil vam bo nanje jok glasan in videli boste roj solzan...

Vidite, tega se držite glede dela. Delo ne bo nikogar pogubilo, pač pa ima to moč smrtni greh. Tega se bojte.

Med tednom pa ne pozabi znanega pregovora: Moli in delaj.

Prav tako opažam napačno naziranje o delu z gospodarskega stališča. Delo je samo vir trpljenja, zato zoprno, neprijetno, obscvraženo, poniževalno.

Odkod izvira tista nespametna želja mnogih naših roditeljev: »Toliko bi rad prislužil, da bi otrokom ne bilo treba delati ali pa vsaj ne toliko trpeti kakor meni.«

Čisto napačno stališče! Posledica takega naziranja so mladi zapravljevci. Starši spravljajo skupaj, da otroci razmečejo. Ali ni bolj pravo stališče to, da otroci že iz mladih nog vedo, da je za česno blagostanje tudi treba nekaj trpeti, delati. Ali kakor je naš Prešeren to povedal:

Pečena, ljubček, piščeta na sveti nikomur v usta niso priletela, brez truda večno se ne da živeti.

Ali naj bodo tolikokrat že zapisane besede pokojnega dr. Kreka? »Delo je človeka last, delu slavo, delu čast!« res samo prazna, na papir vržena puhlica! Menda vendar ne.

V že imenovani Trunkovi knjigi berem: Paglavci ti vsiljuje na cesti časnike in je vesel, da zasluži nekaj centov; vesel pa ni, ker ima zdaj cente — menda veste, da je to ameriški drobiž — temveč je vesel, ker si jih je prislužil sam in da je bilo njegovo delo koristno. Kadar je farnarjev sin postal tovarnar in milijonar, študira še noč in dan, kako bi mogel otvoriti kakšno podjetje; študira pa ne zaradi milijonov, ker te že ima, temveč ker hoče svoje moči in zmčnosti izrabiti v službi dela.

Kjer vladajo o delu taki nazori, tam se zavedajo, da delo ni samo vir trpljenja in težav, ampak se zavedajo, da je vsako pravo delo častno in nikoli ne poniževalno in sramotno in težavno.

Delo nam bodi vir časnega blagostanja. A prosim, da besedo »časnega« prav razumete. Ne hipnega, trenutnega blagostanja, ampak časnega v najširjem pomenu besede. Mnogo jih je teh misli, da je treba to, kar z delom prislužimo, takoj spet uničiti z zapravljanjem. Ali bi ne bilo bolj pametno, misliti na prihodnost, zagotoviti si primerno dchodke za starost in ne samo misliti, da mora v starosti občina zame skrbeti. Biti dober delavec in imeti pošten zaslužek, na stara leta pa priti na na občino in se prekladati od »munarc do munare« mora veljati za nekaj sramotnega.

Delo bodi vir podjetnosti. Splošno veljamo Slovenci za premalo podjetne ljudi. Kar nekaj preboječi smo. Zato se pa širi pri nas tuj kapital, ki reže seveda boljši kruh svojim otrokom, domačine pa pa na lastni zemlji zapostavlja. Mnogo smo že izgubili radi svoje premajhne podjetnosti; vsaj to še rešimo, kar se morebiti še da rešiti.

Trunk o Amerikancih posebno poudarja, da pri delu ne poznajo tiste grde zavisti in nezaupljivosti, ki je pri nas tolikokrat na dnevnem redu in silno škoduje združnemu delu in napredku. Marsikaj bi se dalo izpeljati, mnoga podjetja bi se na združni podlagi krepko razvijala, če bi bilo med nami več smisla za skupnost in več zaupljivosti.

Sklenimo: Dajmo delu več boljšega, Krekovega in amerikkanskega duha, pa mu odvzemimo tisto črno stran o samem trpljenju in o poniževalnosti in tako bomo mnogo bolj srečni in zadovoljni.

„Bogoljuba“

morda še nimate v Vaši hiši!

Narčite takoj ta najboljši slovenski nabožni mesečnik. Uprava Vam še lahk postreže z vsami letošnjimi številkami in krasno barvno sliko Matere božje. Za naročbo zadošča dopisnica na upravo

„Bogoljuba“ v Ljubljani

Stane na leto samo 20.— dinarjev.

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Papeževa beseda. Dne 12. februarja so slovesno otvorili novo radio oddajno postajo v Vatikanu. Ob tej priliki je govoril sv. oče vsemu svetu govor. Med drugim je želel vsem ljudem razsvetljenje sv. Duha, da se izpolni iskrena želja našega Gospoda Jezusa Kristusa, da bodi en hlev in en pastir. Posebno je omenjal sv. Očca v svojem govoru veliki pomen socialnega reda. Bogatini naj se zavedajo svoje velike odgovornosti, ki jim je bila dana s tem, da posedujejo več, in naj se zato z ljubeznijo spominjajo siromašnih soljudi. Siromake pa je opominjal papež, naj se spominjajo siromašnosti Jezusa Kristusa. Delavce je opominjal k delu in prihodnosti. Zahteval naj, kar je prav. Posebno je obljubil papež svojo molitev in svojo sveto daritev onim, ki so v stiskah in nadlogah, ki so bolni in trpijo, ter je zaključil svoj govor z apostolskim blagoslovom.

Itali a

Razno. Gonja proti slovenski duhovščini je v polnem teku. Fašistični tisk je zdaj prešel k osebnim napadom. Tako se je »Popolo di Trieste« v eni izmed zadnjih števil sprivil č. g. Omerzo, župnega upravitelja pri Sv. Jakobu v Trstu. Očitati mu ne more nič drugega kot to, da je slovenski duhovnik, ki ni rojen v Trstu, čeprav ima italijansko državljanstvo. Napad pa velja predvsem mons. dr. Ukmarju, članu tržaškega kapitlja, in tudi samemu tržaškemu škofu mons. Fogarju. List očita škofu, da se obdaja s slovenskimi svetovavci, kakor je »srbofil« mons. Ukmar, Italijane pa da odslavlja. Člankar priznava, da je dr. Ukmar »pobožen in učen mož«, toda Slovenec je. — Na tržaško prefekturo je bilo nedavno pozvanih pet uglednih Postojnčanov, in sicer odvetnik dr. Vadnjak, oba Burgerjeva, lastnika znanih gostilen, g. Sever, gostilničar v Tihni dolini in veleposestnik Jurca. Razen dr. Vadnjaka, ki je odšel v inozemstvo, so se vsi odzvali vabilu. Na prefekturi so jim očitali, da rujejo proti državi. Nato so jih na policijskem ravnateljstvu slikali kakor zločince. Vsem imenovanim je policija že davno zaprla gostilne. — Goriški policijski ravnatelj je pozval k sebi organista iz Pevme, in mu prepovedal vstop na kor. Naslednjega dne je bil organist pozvan še k domačim karabinerjem. Ti so mu prepovedali ponoviti ter mu zabičali, da mora ubogati nje, ne pa župnika. Policijsko oblastvo ni navedlo proti organistu nikake določene obtožbe; poleg vsega je organist še mladoleten in je šele nedavno končal orglarsko šolo. Policija bi rada vsilila italijanskega organista, ki naj bi uvedel italijansko petje v cerkev. To je prvi poskus te vrste v goriški okolici. — Tolpa volkov se je pojavila sredi januarja blizu železniške postaje pri Prestranhu. Lačne zverine so prišle drugega dne zopet, in sicer jih je topot bilo 6. Prišli so iz gozda in hudo tulili. Bližali so se tovornim vagonom, med katerimi so bili vagoni, napolnjeni z govejo živino, čakajočo na zdravstveni pregled. Prihitieli so finančniki in miličniki, ki so s strelji iz pušk prepodili volkove, kateri so med snežnim metežem zopet izginili v bližnjem

gozdu. — Z novim letom je prenehal izhajati še zadnji slovenski list mesečnik »Družina«. — 200.000 lir je poneveril župan v Dolini pri Trstu, Italijan Radivani.

Poljska

Zopet pritožba na Društvo narodov. Proti ravnanju poljskih oblasti je dešla zopet pritožba v tajništvo Društva narodov. To pot so se pritožili zastopniki ukrajinske manjšine. Obtožba naveda 183 slučajev nasilnih nastopov poljskih oblasti proti ukrajinskemu narodu, razne kazenske pohode poljskega vojaštva v ukrajinske vasi, grdo ravnanje z ženami in dekleti itd. V pritožbi naprošajo Društvo narodov, naj preišče vso zadevo na licu mesta posebna komisija. Pritožba bo prišla najbrže na dnevni red v majskem zasedanju. Slabo znamenje za slovansko vzajemnost in veliko slovansko boječnost, ako brat brata, ko je minilo že toliko let po svetovni vojni in osvoboditvi, se vedno črta in preganja.

Drobne novice

Za neodvisno kraljestvo hočejo proglasiti Angleži airiški Sudan.

Italijanski kraljeviši par obišče začetkom aprila bolgarsko Sofijo.

Nad Avstrijo je obupal tanečni poljedelski minister Thaler. Se hoče izseliti v Južno Ameriko.

14 milijard dinarjev — toliko kot znaša jugoslov. državni proračun — je izdala Anglija v preteklem letu samo za brezposelne.

100.000 pisem dobi na leto nemški državni predsednik Hindenburg.

Zaveden katoličan je novi vrhovni poveljnik francoske armade Weygand. Francozi imajo srečo!

Za 11 letal dobe Italijani 50.000 več brazilske kave, denarja pa nič.

Španska vlada je podala ostavko; tudi kralj Alfonz se baje namerava odpovedati prestolu.

Ruski boljševiki se hvalijo, da je dosegla kitajska rdeča armada nove uspehe.

Delavski štrajk v angleški bombažni industriji se je končal z uspehom, ker so delodajalci sprejeli delavske zahteve.

625.000 prebivalcev šteje sedaj romunski Bukarešt.

Velike protipoljske demonstracije so bile v ruskoukrajinskem Kijevu.

70.000 tonski parnik grade Angleži; vse Ljubljančane bo lahko naenkrat prepeljal čez lužo.

Neki blaznež je streljal na dunajskega čehoslovaškega poslaniškega tajnika Jaroslava Zaička in ga nevarno ranil.

Čehoslovaška vzdržuje za 104.000 madžarskih otrok 803, Madžarske pa za 150.000 Slovakov tri šole.

Podpore za brezposelne hoče Anglija ukiniti. Znižati pa hoče tudi plače ministrov za 10%, plače sodnikov za 20% itd.

Nemčija naj plača samo polovico ji naložene vojne odškodnine, je napisal te dni Francoz D'Ormesson.

Angleški časopis »Times« pohvalno priznava zadovoljiv gospodarski položaj Jugoslavije.

Nov. framazonske lože so ustanovili v čeških mestih: Brnu, Bratislavi Košicah in Plznu.

Župnik v Mengšu umorjen in oropan

V noči od 13. na 14. februarja se je dogodil v Mengšu grozen zločin: tamošnji blagi župnik 71 letni gospod Franc Kušar je bil umorjen in oropan. Neznani zločinec, ki pa so mu menda že za petami, se je prikradel ponoči v župnijsko pisarno, kjer je gospod župnik običajno opravljal svoje delo do poznih večernih ur. Z bliskovno naglico je zločinec splošno priljubljenemu gospodu prerezal vrat in mu zadal z neko ostrino še več težkih ran. Gospod župnik je seveda kmalu izkrmavel. Župnik je vstajal običajno zjutraj ob 5 ter šel nato maševat. Ker ga to jutro ni bilo iz sobe so ga šli domači klicati in ga našli v sobi poleg peči strašno razmesarjenega. Zver v človeški podobi je odnesla tudi več tisoč dinarjev župnikovega in cerkvenega denarja, posojilnica pa ni prav nič oškodovana. Ljudstvo je radi nezasičenega umora daleč naokrog zelo vznemirjeno in nestrpno pričakuje, da pravica grdega zločinca izsledi in zaslužno kaznuje.

Obvestilo delodajalcem o ozdravljenju članov OUZD. Na željo delodajalcev je Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani prostovoljno obveščal večje oblate (delodajalce), kdaj so ozdraveli njihovi posamezni nameščenci. Ker pa urad sedaj ni več oproščen poštne v lokalnem prometu v vseh krajih, kjer poslujejo njegove ekspoziture, mora prostovoljno prevzeta obveščanja opustiti, ker poštni izdatki za ta obvestila niso utemeljeni v zakonu o zavarovanju delavcev. Zato opozarja Okrožni urad vse prizadete delodajalce, da si naj izvolijo sami na primeren način urediti svojo evidenco o bolovanju svojih uslužbencev in da morebiti z večjo disciplino pri svojih delavcih dosežejo, da bodo pravočasno zaznali za njihovo ozdravljenje.

Avstrijski kancler dr. Schober je izjavil, da želi Avstrija pogajanja z Jugoslavijo.

25. februarja hočejo komunisti delati nemire po vseh državah.

8 milijonov 750 tisoč prebivalcev šteje sedaj Madžarska.

27.000 km merijo zračne prometne črte v Rusiji. Jih hočejo tekom leta razširiti na 53.000.

S pšenico obdelani svet v Indiji meri 12.288.000 ha. Polovica Jugoslavije!

Dva milijona inozemskih delavcev je v Franciji brez dela.

Argentina bo izgnala vse brezposelne inozemce.

Za 56 milijonov mlekarskih izdelkov je izvozila Avstrija v preteklem letu.

Papežev poslanik je odpotoval iz Litve v Rim. Kulturni boj!

Potnik je stopil v gostilno ter najprej naročil juho. Natakaraica prinese, potnik pokusi ter nakremži obraz. »To ni juha, pač pa samo voda« je dejal gost nejevoljen.

»To je mladih piščancev juha, pravi naša kuharica« pojasni natakaraica.

»O taki juhi še živ dan nisem slišal« se čudi gost.

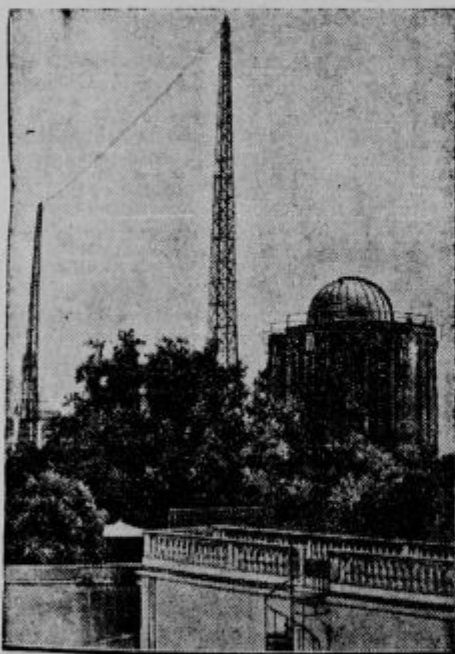
»To je kroj v katerem so se kuhala jajca.«

Pij XI. — poglavar katoliške cerkve je obhajal te dni 9. obletnico svojega kronanja.

Elektrarno v Vatikanu so nedavno otvorili v navzočnosti sv. Očeta

Nova radio-postaja v Vatikanu je začela te dni delovati. Slika kaže antenske stolpe na vati-kanskih vrtovih.

Španski kralj Alfonz XIII. in kraljica se peljeta na sprehod.

Maršal Weygand je prevzel vrhovno poveljstvo nad francosko armado.

Francoski vrhovni voj. poveljnik maršal Pettain je šel v pokoj. Maršal je odličen katoličan.

Mati je oštevala svojo hčer češ da je pre-dolgo sedela v vrtu sinoči s sosedovim Francetom.

»Mama, nič hudega, samo zvezde sva opa-zovala in jih preštevala.«

»Kaj? Zvezde? Saj to ni mogoče, sinoči je bilo vendar popolnoma oblačno.«

Lenka ni bila niti dosti v zadregi ko je odvrnila:

»Res? Niti opazila nisva da je oblačno.«

Beli zobje: Chlorodont

prijetno osvežujoča zobna pasta s
poprovo meto
tuba Din 8.— in Din 13.—

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALA.

Podpisani Franc Zupanc, hišar v Martin vrhu, župnije Sv. Lenart, ki mi je 12. januarja 1931 pogorela hiša, se upravištvu »Domoljuba«, ki mi je podelilo prvo podporo v znesku 2000 Din (dva tisoč Din), katere sem resnično in veselo prejel, najtopleje zahvaljujem, kakor tudi gosp. Jan. Mevželju, župniku pri Sv. Lenartu, ki mi je posredoval to lepo podporo. Bog plačaj vsem dobrotnikom!

Martin vrh, 10. febr. 1931.

France Zupanc, pogorelec.

d Zaradi popravila velikega rotacijskega stroja, na katerem se tiska naš list, je izšla današnja številka v nekoliko manjšem obsegu: na 16 straneh. Prihodnja izide na 24 straneh.

d Spremembe v vladi. Odstopili so ministri Ivan Svegel, dr. Frangelj in F. Trifunovič. Minister za pravosodje dr. Srškić je imenovan za ministra pri predsedništvu vlade, za pravosodnega ministra pa je imenovan Dimitrij Ljotić, odvetnik v Smederevu.

d Presidencnaslednika Petra vezba na Beču v smučanju g. Pelan Stane, nastavnik (učitelj) zimskosporne zveze.

d Bivši ministrski predsednik dr. Korošec je bil izbran za profesorja znanosti na poljedelskem oddelku vseučilišča v Beogradu.

d Bivši poslanec Slov. ljudske skupnosti g. župnik Karel Skulj je bil te dni v Beogradu ter se je razgovarjal z g. predsednikom vlade in drugimi vplivnimi gospodi. Zakaj se je slo. bivši g. poslanec sam poveda!

d 90letnica je praznovala te dni g. Josipina Kobler, iz ugledne litijske rodoljubne. Bog daj zdravje!

d 80. leto dopolni letos slavni naš skladatelj p. Hugolin Sattner. Glasbena Matica v Ljubljani priredi kot jubilejno proslavo v maju slavnostni koncert, na katerem bo izvajala znamenito p. Hugolinovo skladbo »Ojki«.

d Šestdesetletnico rojstva praznuje g. župnik Val. Remskar v Dol. Logatcu. Vzornemu duhovniku želimo še mnogo srečnih let!

d 60letnico je praznoval te dni v prijaznem St. Ilju v Saleski dolini g. sveinik župnik Fran Schreiner. Vnelega dušnega pastirja, vzornega domoljuba ohrani Bog še mnoga leta!

d Petdeset let je že redovnica in ravno toliko let božja orglavka v uršulinski cerkvi v Ljubljani čestila mati Eleonora, Josipina Hudovernik, vzgojiteljica, skladateljica in pevovodkinja. Naj poje in igra v čast božjo in v ponos uršulinskega cerkvenega kora še mnoga let!

d Petdeset let že služi kot vrtnar pri ljubljanskem posestniku g. Primožu Hudoverniku g. Ivan Klemenc. Se na mnoga leta!

d Novi upravitelj banovinske podkovske šole je veter. g. dr. Josip Cech.

d 140-letnico proslavi ljudska šola v Cerkijah na Gorenjskem z zgodovinsko razstavo.

d Upokojenih je 43 delavcev papirnice v Vevčah pri Ljubljani, ki so nad 65 let stari. Višina pokojnine nam ni znana.

d Dopisi brez podpisa se pri banki upravi dravske banovine ne bodo jemali v poštev, razglašajo uradno.

d Opozorilo. Vsi, ki so si nabavili srečke efektne loterije v korist doma za služkinje in kojih številke so bile izžrebane, opozarjamo, da morejo dvigniti svoje dobitke le do 19. februarja t. l. Po tem dnevu zapadejo dobitki v korist zadruga Služkinjski dom.

d Meseca februarja zrelo jagodo je trgjal učenec orehovške osnovne šole Bretkovič Jernejček iz Cerovega loga pri St. Jerneju. Jagoda je dozorela v Gaju pod Gorjanci.

d 56 novih nemških ljudskih šol je dobilo prosvetno ministrstvo v Beogradu.

d Kar 21 parov so vrgli s prižnice ono nedeljo v Ljutomeru.

d Ljubljanski cestni odbor se imenuje ponoven cestni odbor, ki obsega mesto Ljubljano, ljubljansko okolico in Vrhniko. Ta odbor je imel pretekli teden sejo in je bil zaprta. Zupan Valentin Babnik je govoril o stanju cest in poudarjal potrebo dveh mostov: pri Tacnu in pri Sv. Jakobu ob Savi. G. Tržar z Vrhnike je priporočil gradbo ceste Borovnica—Rakitna. O cestnih bodo razpravljali ponovno v eni prihodnjih sej. Proračun za l. 1931 izkazuje potrebin 3.068.565 Din, dohodkov pa samo 52.000 Din, tako da znaša primanjkljaj 3.061.565 Din. V kritje tega primanjkljaja je določen 25% prispelek banovinske uprave dravske banovine in 75% cest. okrajnega odbora. Za mesto Ljubljano, ljubljansko okolico in Vrhniko se je določila 14% doličla na neposredne davke.

d Vzklicna raztrava proti g. Jožetu Skoberneču se je vršila pretekli teden pred

ljubljskim višjim deželnim sodiščem. Na obtožbo državnega pravdnštva v Celju je bil g. Skoberne, bivši narodni poslanec in župan v Senovem pri Rajhenburgu, obsojen lanko poletje radi razžaljenja Velikanstva na 14 dni zapora, radi zasebne tožbe (razžaljenje časti) pa na 7 dni zapora. Celjski odvetnik g. dr. Anton Ogrizek, ki je zastopal obtoženca, se je pritožil na višje deželno sodišče. Pri zadnji razpravi je bil g. Jožef Skoberne oproščen vsake krivde.

d Rok za vplačanje članarine Kmetijske družbe določen do 1. marca t. l. V smislu družbenih pravil se je letos določil rok za vplačevanje članarine Kmetijske družbe v Ljubljani za l. 1931. do 1. marca t. l. Zaradi tega se pozivajo vsi kmetovalci, da do tega roka zadostijo svoji dolžnosti in vplačajo pri pristojni podružnici družbene članarino od 30 Din in od podružnice določen prispevek do največ 5 Din. — Načelstva podružnice se pa vabijo, da poberejo od svojih članov-zamudnikov in od drugih kmetovalcev članarino najkasneje do tega roka in jo s imeniki vred dopošljejo družbi do 1. marca t. l. — Kmetijska družba v Ljubljani.

d Proračun občine Meste pri Ljubljani za l. 1931 znaša 733.937 Din. Posojila pa bodo najeli še posebej, in sicer: pol milijona za zgradbo zavetišča. Pokriti pa hočejo redne stroške na sledeči način: 50 odstotna občinska naklada na predpisane državne davke bo vrgla 226.463 Din. — Občinska naklada na vino in vinški most po 1 Din 50 par od litra bo dala 330.000 dinarjev, ako ostanejo vinopivci vztrajni. Občinska naklada na žganje in likerje bo vrgla 45.000 Din. Naklada na pivo po 50 dinarjev od hektolitra bo vrgla 25.000 Din in občinska naklada na meso in klavno živino 40.000 Din. Vrh tega znaša najemnina za občinski lov 13.000 Din, stavbene takse so proračunane na 5000 Din in pasje na 5000 Din. 10% občinski pribitek na porabo vode 30.000 Din. Enkratna kanalska pristojbina 20.000 Din.

d Proračun litijske cestnega odbora za l. 1931 znaša 5.113.595 Din, primanjkljaj pa 1.179.817 Din, ki se bo pokrila s 550-stotnimi dokladi na vse direktne davke.

d Mariborski davčni okraj je plačal v preteklem letu 53.559.002 Din davčin.

d Slovesno je bila odprta nova banovinska cesta Velenje—Sv. Andraž—Pelreča. Blagoslov je izvršil čestiljski župnik gospod Schreiner.

d Pri zadnjem velikem potresu v Novi Zelundiji ni bil ubit noben jugoslovanski podanik. Tako poroča naše poslanstvo iz Londona.

d Novo zadruga pekarno bo odprla nabavljajna zadruga državnih nameštencev v Mariboru.

d Povest o eksekutorju, žrebu in biku. V občini Bački Monoštor pri Somboru davčna oblast zadnje čase izterjuje zastale naklade za vodno zadrugo in za osuševanje zemljišč. To se je izkazalo za potrebno, ker nekateri posestniki v tej občini dolgujejo vodni zadrugi 100.000 Din, občina pa, ki ima tudi obširna zemljišča, dolguje sama kar 200.000 Din. Sedaj so te vsote začeli nasilno izterjavati. Davčni eksekutor je prišel tudi na občino ter zaplenil

Že 50 let

uporablja na tisoče ljudi v mestu in na deželi kremo za čevlje, »Schmoll-Pasta«, katera vsebuje pravi terpenin in je dvakrat tako izdatna kot cene vodene kreme. Ob mokrohladnem vremenu vzemite **Šmoll** gumiran-mas za usnje, katera mehča usnje in ga dela nepremočljivega.

občinsko blagajno z vsem denarjem, ki je bil v njej, občinskega žrebca in občinskega bika.

d 110 cm dolgo in 13 in pol kg težko vidro je ustrelil g. Iv. Svaiger, veleposestnik iz Kumna pri Sv. Lovrencu na Pohorju.

d Novi jugoslovanski zlatniki bodo prišli v promet 1. aprila tega leta.

d Vodstvo nove nemške osnovne šole v Celju ima učitelj g. Stanko Gradišnik.

d 450 kg tehta tri leta stara svinja, ki jo je zredil posestnik Jakob Rižner v Bresternici pri Mariboru.

d Društvo »Ogenj« so ustanovili oni dan v Mariboru. Društvo ima namen razširati misel o sežiganju mrličev in čimprej sezidati krematorij, to je zgradbo za sežiganje. Cerkev sežiganje mrličev strogo obsoja. Odbor so mariborski »Ognjeniki« takole sestavili: predsednik Andrej Zmavc, ravnatelj vinarske šole v pok.; v odboru so: Adolf Jelen, upravnik »Delavske politike« in »Volksstimme«; urednik Eržen; Dvoršak Kristina, uradnica pri »Zlatorogu«; trgovec s premožem Tinauer; advokat dr. Reisman; Hubert Pelikan, knjigovodja v Ljudski tiskarni; gimnazij-ski profesor Teply in dr. Černič, primarij v bolnici in posestnik sanatorija. — Danes, ko nas mori skrb za vsakdanji kruh in ko si merodajni krogi prizadevajo, da bi ves narod nastopal mirno, sporazumno in složno v dobrobit države, bi svobodnjaki agitacijo za sežiganje mrličev, ki jo smatra zaveden katoličan kot demonstracijo proti veri in Cerkvi, pač lahko opustili.

d Mariborska Glasbena Matica je priredila te dni koncert v Belgradu, ki ga je obiskal tudi Nj. Vel. kralj in več ministrov.

d Ali niso kadilci najboljši davkoplačevalci. Uprava drž. monopolov je priobčila podatke, koliko tobaka in tobačnih izdelkov je bilo prodanih v teku leta 1930. Prodanega je bilo cigaretnega tobaka za pipe 4.800.000 kg, cigaret 5.075.000.000, cigar pa 42.000.000 komadov. Izkupiček od prodaje teh predmetov je leta 1930 znašal 1.836.000.000 Din in je za 66.500.000 Din višji, kakor je bil leta 1929. Ta višji izkupiček prihaja predvsem odto, ker so bile cene tobaka izenačene s cenami cigaret. Radi tega so kadilci sedaj rajši kadili narejene cigarete, kakor pa kupovali podražen tobak in cigarete morali še delati zraven. Radi tega je bilo leta 1930 pokajenih okrog 1.100.000.000 cigaret več, kakor prejšnje leto.

d Še smo bogati. V Celju in okolici je bilo v letu 1930 prodanih cigaret, cigar in tobaka za 12.555.576 Din.

d Zakladno bolnico v Zagrebu bo tvrdka Dragotin Peška začela podirati te dni. Delo mora biti izvršeno v 60 dneh. Za trud ne bo zahtevala tvrdka ničesar, nasprotno, še 185.000 Din je ponudila za materijal. Druge tvrdke so zahtevale za podiranje okrog 2 milijona Din.

d O zadnji papeževi poslanici, zadevajoči krščanski zakon, je pisala tudi belgrajska »Politika«. Pravi, da je našla papeževa poslanica ogromen odmev in nadaljuje: »Ona to tudi zasluži. Postavlja jo svoj vpliv v službo zakona, je papež vzel v svoje ro-

ke obrambo ustanove, ki se ne tiče samo sreče in morale posameznikov, ampak tudi bodočnosti naroda in kulture. Pravoslavna cerkev, ki je v verski tajni zakona vedno gledala največjo socialno svetinjo, more vzvišene napore vrhovnega poglavarja velike katoliške cerkve samo s spoštovanjem in priznanjem pozdravljati.»

d 50 milijonov dinarjev za nabavo plemenske živine je določilo kmetijsko ministrstvo v novem proračunu.

d Pogozdovanje Krasa. V ministrstvu za gozdarstvo se pripravlja načrt za pogozdovanje Krasa. Kdor dobi zemljišče v najem, se obveže ga v dveh letih obdelati in zasaditi. Če zasaditev dobro izvede, preide zemljišče po desetih letih v njegovo last.

d »Pozabimo vse, kar nas je ločilo v preteklosti,« je rekel Nj. Vel. kralj jugoslovanski mladini na zgodovinskem Markovem trgu v Zagrebu. Z ozirom na to važno izjavo, piše »Večerna Pošta« sledeče: Soglašamo s temi besedami, ker so važne. Jugoslovanska mladina mora nastopati pri izgraditvi mlade Jugoslavije združena v slogi in ljubezni. Vsako cepljenje mladih sil bi bilo lahko usodepolno. Nihče naj si ne prisvaja pravice na kak poseben položaj in na kakšne privilegije in prvenstvo pri delu za kralja in domovino. Vsi moramo biti enaki, ravnopravni v dolžnostih in pravicah. Jugoslovanstvo ne pozna posebnih legitimacij (izkaznic).

d Novi parobrod »Mesor«, ki ima 2200 ton je kupila skupina splitskih industrijev v Franciji.

d 3000 so jih našli v Novem Sadu. Baneka uprava dunavske banovine je izdala naredbo, da morajo v treh mesecih skleniti zakon vse tiste osebe, ki živijo v konkubinatu (priležništvu). V slučaju, da konkubini sedanjega svojega odnosa v teku tega roka ne spremene ali z zakonsko zvezo ali ne razrešijo divjega zakona, se bo z njimi strogo postopalo na ta način, da se bodo konkubine proglasile za nečastne ženske in izgnale v pristojne občine, oziroma se bodo kaznovale. Na ozemlju dunavske banovine se je že pričelo popisovanje divjih zakonov. V Novem Sadu so jih našli 3000.

d Popolnoma razvito mrivo dete je povila v bolnišnici v Murski Soboti neka 39letna ženska, ki pa je sama visoka le 100 cm.

d V znak hvaležnosti. Jugoslovanski odbor, ki je svoječasno zbral tri milijone dinarjev podpor za ljudi, ki so jih prizadele povodnji v Južni Franciji, je izrazil željo, naj bi se ta vsota porabila za zgraditev šolskega poslopja v jugoslovanskem narodnem slogu, ki naj bi stala v Franciji. Odbor je pripravil posebno vsoto za notranjo ureditev te šole, ki bo takisto v jugoslovanskem narodnem slogu. Zdaj je francoska vlada sporočila po svojem poslanstvu v Belgradu, da je za to šolo določila mesto Montauban blizu Toulouse, kjer študira mnogo jugoslovanskih dijakov. Šola bo stala sredi mesta.

d Pravilnik o izvršitvi zakona o dobrovoljnih je predpisal minister za kmetijstvo.

d Dve novi rudarski šoli bosta zgrajeni v Zenici in v Knjaževcu; na prvi bo

Lepi Pixavon-lasje

so sedaj tudi z

Pixavon-Shampooom

popolnoma brez sode

Jedan svežanj zadostuje za 2 pranje in stane samo

Din. 3-50

Protiv izročitvi tega kupona
dobite Vi jedan svežanj Pixavon-Shampooona zastonj pri
Vašem trgovcu.

Brezplačno razpečevanje zaključimo
23. februarja 1931.

**ODOL KOMPANIJA D. D.,
BEOGRAD**

znasala učna doba tri leta, na drugi dve. Smoter šole bo, da rudarji svoje v rudnikih pridobljeno praktično znanje razširijo in dopolnijo.

d Stara tvrdka v konkurzu. Tvrdka Dič v Skoplju, ki obstoji že 123 let, je prišla v konkurz.

d Konkursz je bilo v januarju 1931 v Jugoslaviji 38. Lani v istem času 62.

d V Ljubljani je umrl strojni stavec g. Leopold Werzak. Komaj 14 dni je preživel v pokoju. Naj mu sveti večna luč!

d V Ljubljani je preminul višji upravni svetnik v pokoju g. Karl Ekel.

d V Kočevju je zaspala v Gospodu učiteljica, usmiljenka sv. Vincencija P., častita sestra Adalvina Antonija Adamič. Bodi ji Bog najboljši plačnik!

d V Ptujju je preminula g. Terezija Brenčičeva, mati ptujskega župana. Pokojnici večni mir!

d Samo na videz je umrl. V Bihaču v Bosni so hoteli pokopati 70letnega učitelja Ahmedbega Ibrahima Pašića. V zadnjem trenutku pa so pogrebci opazili, da je truplo še toplo in so poklicali zdravnika. Pašića so prepeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je bila smrt Ibrahima navidezna.

d Zakričala je in se zgrudila na tla. Pri Toplakovih v Brezovici v Slov. krajini se je hipoma užgal kozolec slame. Bil je

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALA.

Podpisani Franc Zupanc, hišar v Martin vrhu, župnije Sv. Lenart, ki mi je 12. januarja 1931 pogorela hiša, se upravnistvu »Domoljuba«, ki mi je podelilo prvo podporo v znesku 2000 Din (dva tisoč Din), katere sem resnično in veselo prejel, najtopleje zahvaljujem, kakor tudi gosp. Jan. Mevželju, župniku pri Sv. Lenartu, ki mi je posredoval to lepo podporo. Bog plačaj vsem dobrotnikom!

Martin vrh, 10. febr. 1931.

France Zupanc, pogorelec.

d Zaradi popravila velikega rotacijskega stroja, na katerem se tiska naš list, je izšla današnja številka v nekoliko manjšem obsegu: na 16 straneh. Prihodnja izide na 24 straneh.

d Spremembe v vladi. Odstopili so ministri Ivan Svegel, dr. Frangeš in F. Trifunovič. Minister za pravosodje dr. Sršnik je imenovan za ministra pri predsedništvu vlade, za pravosodnega ministra pa je imenovan Dimitrij Ljotić, odvetnik v Smederevu.

d Prestolonaslednika Petra vežba na Bledu v smučanju g. Pelan Stane, nastavnik (učitelj) zimskosportne zveze.

d Bivši ministrski predsednik dr. Korošec je bil izbran za profesorja zorništa na poljedelskem oddelku vseučilišča v Beogradu.

d Bivši poslanec Slov. ljudske stranke g. župnik Karel Skulj je bil te dni v Beogradu ter se je razgovarjal z g. predsednikom vlade in drugimi vplivnimi gospodi. Zakaj se je šlo, bo bivši g. poslanec sam povedal.

d 90letnica je praznovala te dni ga Josipina Kebabler, iz ugledne litijske rodbine. Bog daj zdravje!

d 80. leto dopolni letos slavni naš skladatelj p. Hugolin Sattner. Glasbena Matica v Ljubljani priredi kot jubilejno praznino v maju slavnostni koncert, na katerem bo izvajala znamenito p. Hugolinovo skladbo »Ojliki«.

d Šestdesetletnica rojstva praznuje g. župnik Val. Remškar v Dol. Logatcu. Vzorčnemu duhovniku želimo še mnogo srečnih let.

d 60letnica je praznoval te dni v prijaznem St. Lju v Saleski dolini g. svečnik župnik Fran Schreiner. Vnetega dušnega pastirja, vzornega domoljuba ohrani Bog še mnogo let!

d Petdeset let je že redovnica in ravno toliko let božja orglavka v uršulinski cerkvi v Ljubljani čestila mati Eleonora, Josipina Hudovernik, vzgojiteljica, skladateljica in pevovodkinja. Naj poje in igra v čast božjo in v ponos uršulinskega cerkvenega kora še mnogo let!

d Petdeset let že služi kot vrtnar pri ljubljanskem posestniku g. Primožu Hudoverniku g. Ivan Klemenc. Še na mnoga letal!

d Novi upravitelj banovinske podkovske šole je veter. g. dr. Josip Cech.

d 140-letnico proslavi ljudska šola v Cerkljah na Gorenjskem z zgodovinsko razstavo.

d Upoko, enih je 43 delavcev papirnice v Vevčah pri Ljubljani, ki so nad 65 let stari. Višina pokojnine nam ni znana.

d Dopisi brez podpisov se pri banški upravi dravske banovine ne bodo jemali v poštev, razglašajo uradno.

d Opozorilo. Vsi, ki so si nabavili srečke efektne loterije v korist doma za služkinje in kojih številke so bile izžrebane, opozarjamo, da morejo dvigniti svoje dobitke le do 19. februarja t. l. Po tem dnevu zapadejo dobitki v korist zadruga Služkinjski dom.

d Mereca februarja zrelo jagodo je utrgal učenec orhovski osnovne šole Bretkovič Jernejček iz Cerovega loga pri St. Jerneju. Jagoda je dozorela v Gaju pod Gorjanci.

d 56 novih nemških ljudskih šol je dovolilo prosvetno ministrstvo v Beogradu.

d Kar 21 parov so vrgli s prižnice ono nedeljo v Ljutomeru.

d Ljubljanski cestni odbor se imenuje ponoven cestni odbor, ki obsega mesto Ljubljano, ljubljansko okolico in Vrhniko. Ta odbor je imel pretekli teden sejo in je bil zaprežen. Zupan Valentin Babnik je govoril o stanju cest in poudarjal potrebo dveh mostov: pri Tacnu in pri Sv. Jakobu ob Savi. G. Tršar z Vrhnike je priporočil gradbo ceste Boronica—Rakitna. O cestnih bodo razpravljali ponovno v eni prihodnjih sej. Proračun za l. 1931 izkazuje potreboščin 3 068 565 Din, dohodkov pa samo 52 000 Din, tako da znaša primanjkljaj 3 061 565 Din. V kritje tega primanjkljaja je določen 25% prispelek banovinske udrave dravske banovine in 75% cest. okrajnega odbora. Za mesto Ljubljano, ljubljansko okolico in Vrhniko se je določila 14% določila na neposredne davke.

d Vzklicna razprava proti g. Jožetu Skoberneju se je vršila pretekli teden pred

ljubljanskim višjim deželnim sodiščem. Na obtožbo državnega pravdnika v Celju je bil g. Skoberne, bivši narodni poslanec in župan v Senovem pri Rajhenburgu, obsojen lansko poletje radi razžaljenja Veličanstva na 14 dni zapora, radi zasebne tožbe (razžaljenje časti) pa na 7 dni zapora. Celjski odvetnik g. dr. Anton Ogrizek, ki je zastopal obtoženca, se je pritožil na višje deželno sodišče. Pri zadnji razpravi je bil g. Jožef Skoberne oproščen vsake krivde.

d Rok za vplačanje članarine Kmetijske družbe določen do 1. marca t. l. V smislu družbenih pravil se je letos določil rok za vplačevanje članarine Kmetijske družbe v Ljubljani za l. 1931. do 1. marca t. l. Zaradi tega se pozivajo vsi kmetovalci, da do tega roka zadostijo svoji dolžnosti in vplačajo pri pristojni podružnici družbeno članarino od 30 Din in od podružnice določeni prispevek do največ 5 Din. — Načelstva podružnic se pa vabijo, da poberejo iz svojih članov-zamudnikov in od drugih kmetovalcev članarino najkasneje do tega roka in jo z imeniki vred dopošljejo družbi do 1. marca t. l. — Kmetijska družba v Ljubljani.

d Proračun občine Moste pri Ljubljani za l. 1931 znaša 733.930 Din. Posojila pa bodo najeli še posebej, in sicer pol milijona za zgradbo zavetišča. Pokriti pa hočejo redne stroške na sledeči način: 50 odstotna občinska naklada na predpisane državne davke bo vrgla 226.403 Din. — Občinska naklada na vino in vinški most po 1 Din 50 par od litra bo dala 330.000 dinarjev, ako ostanejo vinopivci vztrajni. Občinska naklada na žganje in likerje bo vrgla 45.000 Din. Naklada na pivo po 50 dinarjev od hektolitra bo vrgla 25.000 Din in občinska naklada na meso in klavno živino 40.000 Din. Vrh tega znaša na emnina za občinski lov 13.000 Din, stavbene takse so proračunane na 5000 Din in pasje na 5000 Din. 10% občinski pribitek na porabo vode 30.000 Din. Enkratna kanalska pristojbina 20.000 Din.

d Proračun litijskega cestnega odbora za l. 1931 znaša 5.113 595 Din, primanjkljaj pa 1.179 817 Din, ki se bo pokrila s 550 odstotnimi dokladi na vse direktne davke.

d Mariborski davčni okraj je plačal v preteklem letu 53.559.002 Din davščin.

d Slovesno je bila otvorena nova banovinska cesta Velenje—Sv. Andraž—Pezela. Blagoslov je izvršil čentiljski župnik gospod Schreiner.

d Pri zadnjem velikem potresu v Novi Zelandiji ni bil ubit noben jugoslovanski podanik. Tako poroča naše poslanstvo iz Londona.

d Novo zadrugašno pekarno bo otvorila nabavljajna zadruga državnih nameščencev v Mariboru.

d Pevest o eksekutorju, žrebca in bika. V občini Bački Monoštor pri Somoboru davčna oblast zadnje čase izterjuje zaostale naklade za vodno zadrugo in za osuševanje zemljišč. To se je izkazalo za potrebno, ker nekateri posestniki v tej občini dolgujejo vodni zadrugi 100.000 Din, občina pa, ki ima tudi obširna zemljišča, dolguje sama kar 200.000 Din. Sedaj so te vsote začeli nasilno izterjavati. Davčni eksekutor je prišel tudi na občino ter zaplenil

Že 50 let

uporablja na tisoče ljudi v mestu in na deželi kremo za čevlje »Schmoll-Pasta«, katera vsebuje pravi terpenin in je dvakrat tako izdatna kot cene vodene kreme. Ob mokrohladnem vremenu vzemite **Schmoll gumiran-mast** za usnje, katera mehča usnje in ga dela nepremočljivega.

občinsko blagajno z vsem denarjem, ki je bil v njej, občinskega žrebca in občinskega bika.

d 110 cm dolgo in 13 in pol kg težko vidro je ustrelil g. Iv. Svaiger, veleposestnik iz Kumna pri Sv. Lovrencu na Pohorju.

d Novi jugoslovanski zlatniki bodo prišli v promet 1. aprila tega leta.

d Vodstvo nove nemške osnovne šole v Celju ima učitelj g. Stanko Gradišnik.

d 450 kg tehta tri leta stara svinja, ki jo je zredil posestnik Jakob Rižner v Bresternici pri Mariboru.

d Društvo »Ogenj« so ustanovili oni dan v Mariboru. Društvo ima namen razširati misel o sežiganju mrličev in čimprej sezidati krematorij, to je zgradbo za sežiganje. Cerkev sežiganja mrličev strogo obsoja. Odbor so mariborski »Ognjeniki« tako sestavili: predsednik Andrej Žmavc, ravnatelj vinarske šole v pok.; v odboru so: Adolf Jelen, upravnik »Delavske politike« in »Volkstimme«; urednik Eržen; Dvoršak Kristina, uradnica pri »Zlatorogu«; trgovec s premožem Tinauer; advokat dr. Reisman; Hubert Pelikan, knjigovodja v Ljudski tiskarni; gimnazijski profesor Teply in dr. Černič, primarij v bolnici in posestnik sanatorija. — Danes, ko nas mori skrb za vsakdanji kruh in ko si merodajni krogi prizadevajo, da bi ves narod nastopal mirno, sporazumno in složno v dobrobit države, bi svobodnjaki agitacijo za sežiganje mrličev, ki jo smatra zaveden katoličan kot demonstracijo proti veri in Cerkvi, pač lahko opustili.

d Mariborska Glasbena Matica je priredila te dni koncert v Belgradu, ki ga je obiskal tudi Nj. Vel. kralj in več ministrov.

d Ali niso kadilci najboljši davkoplačevalci. Uprava drž. monopolov je priobčila podatke, koliko tobaka in tobačnih izdelkov je bilo prodanih v teku leta 1930. Prodanega je bilo cigaretne tobaka za pipe 4.800.000 kg, cigarete 5.075.000.000, cigar pa 42.000.000 komadov. Izkupicek od prodaje teh predmetov je leta 1930 znašal 1.836.000.000 Din in je za 66.500.000 Din višji, kakor je bil leta 1929. Ta višji izkupicek prihaja predvsem odto, ker so bile cene tobaka izenačene s cenami cigaret. Radi tega so kadilci sedaj rajši kadili na-rejene cigarete, kakor pa kupovali podra-žen tobak in cigarete morali še delati zra-ven. Radi tega je bilo leta 1930 pokajenih okrog 1.100.000.000 cigaret več, kakor prejšnje leto.

d Še smo bogati. V Celju in okolici je bilo v letu 1930 prodanih cigaret, cigar in tobaka za 12.555.576 Din.

d Zakladno bolnico v Zagrebu bo tvrdka Dragotin Peška začela podirati te dni. Delo mora biti izvršeno v 60 dneh. Za trud ne bo zahtevala tvrdka ničesar, na-sprotno, še 185.000 Din je ponudila za ma-terijal. Druge tvrdke so zahtevale za po-diranje okrog 2 milijona Din.

d O zadnji papeževi poslanici, zadeva-joči krščanski zakon, je pisala tudi belgraj-ska »Politika«. Pravi, da je našla papeževa poslanica ogromen odmev in nadaljuje: »Ona to tudi zasluži. Postavljajoč svoj vpliv v službo zakona, je papež vzel v svoje ro-

ke obrambo ustanove, ki se ne tiče samo sreče in morale posameznikov, ampak tudi bodočnosti naroda in kulture. Pravoslavna cerkev, ki je v verski tajni zakona vedno gledala največjo socialno svetinjo, more vzvišene napore vrhovnega poglavarja ve-like katoliške cerkve samo s spoštovanjem in priznanjem pozdravljati.«

d 50 milijonov dinarjev za nabavo ple-menske živine je določilo kmetijsko mini-strstvo v novem proračunu.

d Pogozdovanje Krasa. V ministrstvu za gozdarstvo se pripravlja načrt za po-gozdovanje Krasa. Kdor dobi zemljišče v najem, se obveže ga v dveh letih obdelati in zasaditi. Če zasaditev dobro izvede, pre-ide zemljišče po desetih letih v njegovo last.

d »Pozabimo vse, kar nas je ločilo v preteklosti,« je rekel Nj. Vel. kralj jugo-slovanski mladini na zgodovinskem Mar-kovem trgu v Zagrebu. Z ozirom na to važno izjavo, piše »Večerna Pošta« sle-deče: Soglašamo s temi besedami, ker so važne. Jugoslovanska mladina mora na-stopati pri izgraditvi mlade Jugoslavije združena v slogi in ljubezni. Vsako ceplje-nje mladih sil bi bilo lahko usodepolno. Nihče naj si ne prisvaja pravice na kak po-seben položaj in na kakšne privilegije in prvenstvo pri delu za kralja in domovino. Vsi moramo biti enaki, ravnopravni v dolž-nostih in pravicah. Jugoslovanstvo ne po-zna posebnih legitimacij (izkaznic).

d Novi parobrod »Mosor«, ki ima 2200 ton je kupila skupina splitskih industrijev v Franciji.

d 3000 so jih našli v Novem Sadu. Baneka uprava dunavske banovine je iz-dala naredbo, da morajo v treh mesecih skleniti zakon vse tiste osebe, ki živijo v konkubinatu (priležništvu). V slučaju, da konkubini sedanjega svojega odnošaja v te-ku tega roka ne spremene ali z zakonsko zvezo ali ne razrešijo divjega zakona, se bo z njimi strogo postopalo na ta način, da se bodo konkubine proglasile za ne-častne ženske in izgnale v pristojne ob-čine, oziroma se bodo kaznovala. Na ozem-lju dunavske banovine se je že pričelo po-pisovanje divjih zakonov. V Novem Sadu so jih našli 3000.

d Popolnoma razvito mlado dete je po-vila v bolnišnici v Murski Soboti neka 39letna ženska, ki pa je sama visoka le 100 cm.

d V znak hvaležnosti. Jugoslovanski odbor, ki je svoječasno zbral tri milijone dinarjev podpor za ljudi, ki so jih prizadele povodnji v Južni Franciji, je izrazil željo, naj bi se ta vsota porabila za zgraditev šolskega poslopja v jugoslovanskem narod-nem slogu, ki naj bi stala v Franciji. Odbor je pripravil posebno vsoto za notranjo ure-ditev te šole, ki bo takisto v jugoslovanskem narodnem slogu. Zdaj je francoska vlada sporočila po svojem poslanstvu v Belgradu, da je za to šolo določila mesto Montauban blizu Toulousea, kjer študira mnogo jugoslovanskih dijakov. Šola bo sta-la sredi mesta.

d Pravilnik o izvršitvi zakona o dobro-voljcih je predpisal minister za kmetijstvo.

d Dve novi rudarski šoli bosta zgra-jeni v Zenici in v Knjaževcu; na prvi bo

Lepi Pixavon-lasje

so sedaj tudi z

Pixavon-Shampooom

popolnoma brez sode

Jedan svežanj zadostuje za 2 pranja in stane samo

Din. 3.50

Proti izročitvi tega kupona
dobite Vi jedan svežanj Pix-
avon-Shampooa zastonj pri
Vašem trgovcu.

Brezplačno razpečevanje zaključimo
23. februarja 1931.

**ODOL KOMPANIJA D. D.,
BEOGRAD**

znašala učna doba tri leta, na drugi dve. Snoter šole bo, da rudarji svoje v rudnikih pridobljeno praktično znanje razširijo in dopolnijo.

d Stara tvrdka v konkurzu. Tvrdka Dič v Skoplju, ki obstoji že 123 let, je prišla v konkurz.

d Konkurzov je bilo v januarju 1931 v Jugoslaviji 38. Lani v istem času 62.

d V Ljubljani je umrl strojni stavec g. Leopold Werzak. Komaj 14 dni je preživel v pokoju. Naj mu sveti večna luč!

d V Ljubljani je preminul višji upravni svetnik v pokoju g. Karl Ekel.

d V Kočevju je zaspala v Gospodu učiteljica, usmiljenka sv. Vincencija P., častita sestra Adalvina Antonija Adamič. Bodi ji Bog najboljši plačnik!

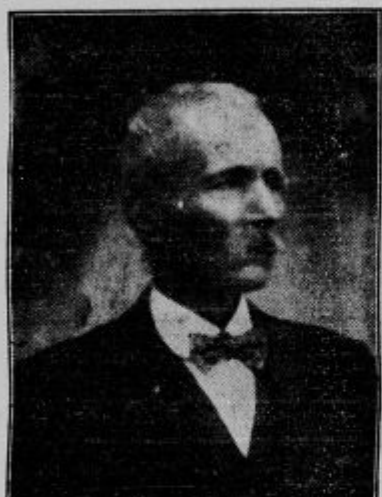
d V Ptujju je preminula g. Terezija Brencičeva, mati ptujškega župana. Pokoj-nici večni mir!

d Samo na videz je umrl. V Bihaču v Bosni so hoteli pokopati 70letnega učitelja Ahmedbega Ibrahima Pašića. V zadnjem trenutku pa so pogrebci opazili, da je trup-lo še toplo in so poklicali zdravnika. Pa-šića so prepeljali v bolnišnico, kjer so ugo-tovili, da je bila smrt Ibrahima navidezna.

d Zakričala je in se zgrudila na tla. Pri Toplakovih v Brezovici v Slov. krajini se je hipoma užgal kozolec slame. Bilo je

Val. Remskar — župnik v Dol. Logatcu — šestdesetletnik.

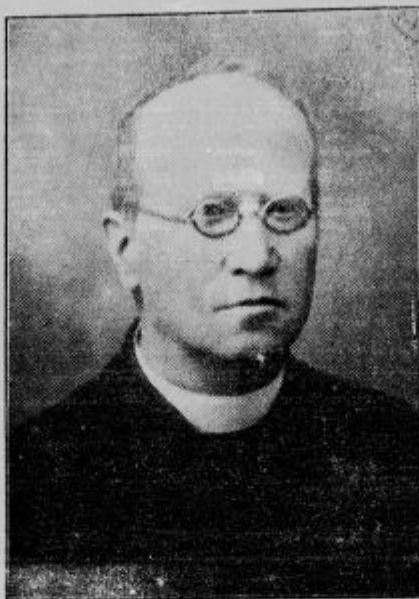

Ivan Klemenc — je že 50 let vrtnar pri trvdki Hudovernik v Ljubljani.

Avstrijski poljedelski minister Adolf Thaler, ki je bil kot čisto majhen kmet poklican na čelo poljedelskega ministrstva, namerava odstopiti in se z večjim številom kmetov izseliti v Paragvaj, kjer hoče ustanoviti avstrijsko naselbino. Minister je obupal nad gospodarsko bodočnostjo Avstrije. Najnovejše vesti poročajo, da se mu je priglasilo že 8000 tirolskih kmetov, ki hočejo iti z njim.

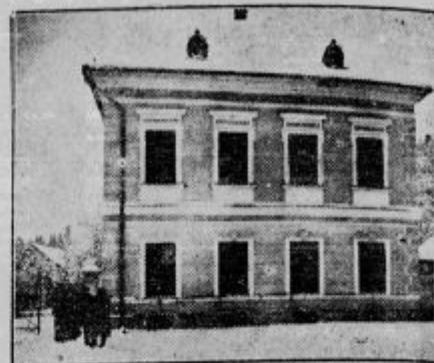
6

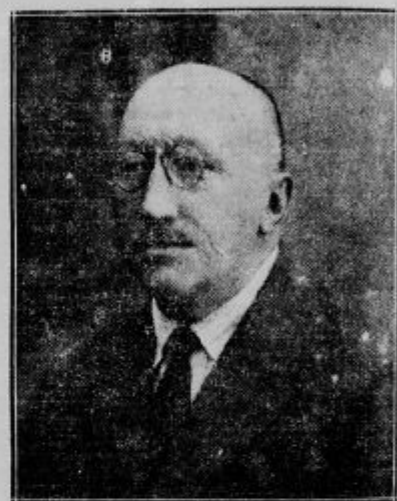
Franc Kušar, župnik v Mengšu, ki je v petek zvečer postal žrtev zverinskega roparskega umora.

Za 15.000 Din

je zavarovan od 1. januarja 1931 dalje
VSAK »SLOVENČEV« NAROČNIK
za slučaj smrti vsled nezgode, ako ima naročnino na vsakdanjega »SLOVENCA« plačano redno vsaj za en mesec naprej.
POSLUŽITE SE TE KRASNE PRILIKE VSI, ki še niste naročeni na vsakdanjega »Slovenca«. Pišite dopisnico na upravo v Ljubljano in poslali Vam bodo nekaj številik brezplačno na ogled.

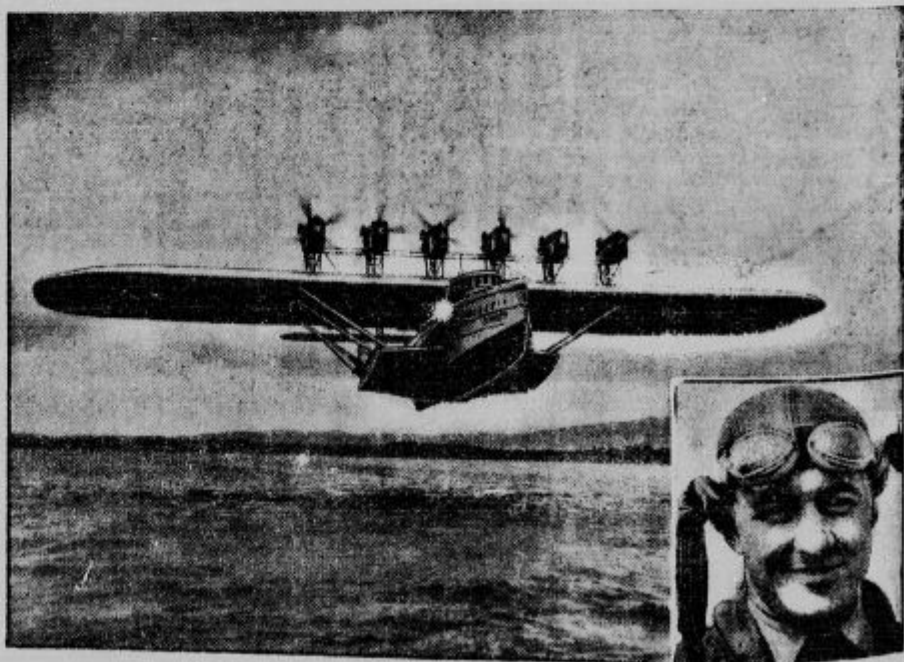

Župnišče v Mengšu. Prvo okno v pritličju na levi strani je od pisarne, v kateri se je zgodil strašni zločin.

Leopold Weizak, strojni stavec in dolgoletni voditelj organizacije tiskarjev je te dni umrl. Pred 14 dnevi je stopil v pokoj. Naj počiva v miru.

Poravnajte naročnino!

Ogromno potniško letalo Do X, ki je namenjen o za potniško službo med Evropo in Ameriko.

nekako krog polnoči. Plamen je takoj obsijal vso okolico in ljudje so popolnoma preplašeni hiteli ven g' edat, kje gori. Med drugimi je pritekla iz hiše tudi stara sosed. Pogled na silni plamen jo je močno pretresel. Hipoma je zakrivila z rokami, zakričala in se zgrudila na tla. Ker se starka ni dvignila, so ljudje hiteli k njej. Mislili so, da je starko vrgla trenutna slabost. Tem večje je bilo presenečenje, ko so starko začeli tresti, a se ona ni zganila. Bila je že mrtva. Od groze jo je zadela srčna kap.

d Težka plošča mu je padla na glavo.
Oni dan je rudar Stemberger Jozef v Krme-lju pri St. Janžu na Dolenjskem kakor na-vadno, bil zaposlen pri šivanju in preg edo-vanju jermenov pri dvigalih. Na večer mu pade na glavo težka plošča, ki mu zada na glavi smrten udarec in mu prestriže nit živ-ljenja. Bil je pošten in marljiv. Zapušča ženo in 7 otrok.

d Pred mlinskimi kolesi je našel mr-tvega. Te dni so potegnili iz Lahine v Krivoglavicah v mlinu Zunič v Beli krajini 20-letnega domačega sina Alojzija. Pogrešali so ga od desetih dopoldne. Domači so mi-slili, da je šel kam v vas. Včeraj jutraj pa ga je njegov brat Miha, gospodar, našel tik pred svojimi mlinskimi kolesi mrtvega. Najbrž mu je spodrsnilo in je padel v vodo, od koder se ni mogel rešiti. Poškodb na te-le-su ni videti, razen dveh prog po trebuhu in prsih, stisnjen od lopat mlinškega kolesa. Utopljenec bi bil šel letos na nabor.

d Hlev in pod z listnico je pogorel po-sestniku Jakobu Kastelcu p. d. Pirčevemu Jaku v vasi Razdrto pri Šmarju na Do-lenjskem. Zažgala je brčkone zlobna roka.

d Plamen je uničil veliko gospodarsko poslopje gostilničarju g. Francu Gradu v Zgornjem Kašlju pri Ljubljani. Rokovnjači so imeli prste vmes.

d 70.000 dinarjev škode so povzročili uzmoviči, ki so vlomili oni dan v trgovino g. Martina Pečariča v Me...

d Izprememba mej ke ...ske uprave. Finančni minister je sklenil, da se izpre-mene meje področja katastrske uprave v Ljubljani in Celju v toliko, da se katastrski občini Gornji Motnik in Zaplanina vzame-ta iz katastrske uprave v Celju in pridelita katastrski upravi v Ljubljani. Oddelek za kataster in državna imetja v finančnem ministrstvu ima nalogo, da preko dravske finančne direkcije izvede ta sklep

d V Mariboru se je obesil Jak. Kvas, 15-letni kolarski vajenec. Ni prvi in ne zadnji. »Moderna« vzgoja in čas zahtevata takih žrtev.

d Na Jesenicah se je zastrupila nata-karica 18 letna Rozalija Žužek, doma iz Ve-likih Lašč. Na poti v ljubljansko bolnišnico je preminula.

d Pri nji so našli dva in pol dinarja. Ko se je začel vlak premikati, se je vrg o v Brezicah pod lokomotivo neko dek-le. Kolesa so ji prerezala obe nogi. Povedala je še, da se piše Jožefa Sicelj, 20 let stara, doma iz Zagreba in da je njen oče upoko-jeni učitelj. Pri njej niso našli nobenih li-stin, razen 2 in pol Din. Nesrečnica je pod-legla poškodbam.

d Sam si je vzel življenje 42letni po-sestnik Grum, p. d. Gasarjev, iz Spodnjega Kašlja pri Ljubljani.

d Pozor, da se ti ne pripeti kaj podob-nega. V neko hišo v Trobendolu pri Sv. Rupertu nad Laškimi je prišel te dni proti večeru neznan človek. Rekel je, da je iz Loke pri Zidanem mostu, da je mašinist z dobro službo in da bo v najkrajšem času srečni dedič milijonske dote po stari teti, ki bi že rada umrla. Pozna da tudi hčerko iz hiše, v katero je prišel nočevat, ki je omožena v Loku in sedaj prihaja, da bi pro-sil za roko še druge hčerke. Ta je bila si-cer nevesta, ki se je pripravljala za poroko. Toda dobri ljudje niso mislili nič hudega in so neznanca vseeno pogostili ter mu pri-pravili toplo prenočišče. Ko ga drugo jutro hočejo povabiti na zajutrek, zapazijo, da je »bogatega« ženina vzela noč, z njim pa je izginila tudi lepa vsotica denarja in še druge dobre reči.

d Bolne žene dosežejo z rabo naravne »Franz-Josef« grenčice neovirano, lažno odno izpraznenje črev, kar večkrat izredno dobrodejno vpliva na obolele organe. Pisatelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so potrjeni ugodni učinki »Franz-Josef« vode tudi potom njihovih raziskovanj. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Naši Gorenjci pred 250 leti

V tretjem zvezku svojega slavnega dela o Kranjski popisuje Valvazor jezik, noše, šege in navade Kranjcev. Pričenja z Gorenjci. Ta-kole popisuje stare Gorenjce:

Kako govorijo.

Med Gorenjci slišiš trojni jezik, to je pravo kranjsko, pravo nemško in mešanico iz kranjskega in nemškega jezika. Toda to me-šanico govorijo le v vasi, ki jo splošno imenujejo Bitnje (Bitina — piše Valvazor), ki pa po dol-gosti presega vsa mesta v državi. Je namreč eno veliko nemško miljo dolga in leži med Kranjem in Škofjo Loko. Kdor hoče te vaščane razumeti, mora znati oboje obenem, kranjsko in nemško, ker prebivalci te dolge vasi mešajo oboje vsevpred. Sicer pa po vsem Gorenjskem govorijo dobro kranjsko, razen po krajih blizu Koroškega. Ti pa govorijo precej trdo in po slo-venškem (windisch) načinu vlečejo besede pre-več na dolgo.

Gorenjske hiše.

Gorenjci imajo fine hiše. Mnogokje imajo hiše zidane; marsikje z deščicami krste; sicer so pa navadno lesene v slavnatimi strehami, vendar so vedno čedne in čiste. Marsikje so ve-like vasi; drugod pa, posebno v gorah, stoje hiše posamič, čeprav je tudi v gorovju mnogo vasi.

Moška noša.

V obleki se nosijo po večini enako. Skoro vsi nosijo črne, zgoraj nekako prišipčene klo-buke. Samaki ljudje pa, posebno pri Radovljici in tam gori nosijo prišipčane. Suknje nosijo tudi

različne. Marsikje hodijo v kratkih suknjah ali kazakih in hlačah iz sivga in grobega sukna. Splošno pa nosijo dolge suknje iz črnega sukna, ki ga imenujejo ločen, je pa navadno, grobo in debelo sukno, kakršno na Kranjskem kmetje povsod sami delajo. Vendar porabljajo včasih tudi prav dobro sukno za svoje hlače in suknje ter obuvajo čiste nogavice in čevlje. Tovorniki nosijo črne škornje, okrog pasu pa pedenji ši-rok, črn, usnat pas, ki ga pa ne opasejo nad suknjičem, ampak sročaj na srceji. Drugi pa se prepasujejo s širokim robom ali koncem sukna.

V roki nosijo navadno gorjačo; na potu pa veliko, debelo, grčasto gorjačo, posebno no-sači, ki na svoji grbi blago prenašajo v tuje dežele.

Svoje popotne palice si pripravljajo ta-kole. Jemlje jih od prav trdega lesa, kakor je dren, ko les še raste. Tedaj ga povrh nasekajo s sekirico, potem pa podrgnejo s trdim peskom. Ko so to napravili spomladi, puste les rasti. Drugo ali tretje leto, včasih pa že prvo leto ga odrežejo, posuše in potem obelijo. Nato ga na-mažejo s slanino in drže nad ognjem in ga malo ožgo, da počrni. Nekateri pa puste les bel. Te gorjače so zgoraj tako debele, kakor mora gorjača biti debela, spodaj je je debela dve, pa tudi tri cole, da z njo lahko človeka do smrti pobijejo, kar se tudi neredkokrat do-gaja.

Poleti nosijo bele ali črne platnene hlače, hodijo pa tedaj večji del brez suknjica v srceji, ki ima okrogel ovratnik. Ponekod nosijo v po-letnem času mesto usnatih lesene čevlje. Po zimi hodijo s popolnoma golimi prsi, kar je navada po vsej deželi med kmečkim ljudstvom.

Noša nekdanjih Gorenjk.

Ženske nosijo na glavi bele takozvane peče. To je lahka tančica iz široko pretkanih nitk in tenkega platna. Skozi to platno poteg-nejo z iglo niti sukanca, da ostane popolnoma nabrano. Tako platno je nekako poldrugi ko-molce dolgo. To platno (peče) zlože na glavi tako pripravno, da po sredi ne vidi drugega, kakor da bi bilo zgoraj čisto drugo platno. Ne-kajere pa, ki so revne, pokrivajo glavo s pe-čami iz navadnega hodnega platna. Ga pa na glavi tako naberejo kakor prve.

Nato oblečejo živetek in sešita krilca, po-tem pa opasejo čez moder in štiri prs'e širok pas. Te pasove delajo s posebno marljivostjo, in so zelo debeli in trdi. Čezenj denejo drugega, namreč železen ali pa meden pas, sklepavec, da pride krilo nad želedec. Tam prišijejo ži-votek h krilu. Taki živetki so iz različnega navadnega blaga, kakor so tudi krila navadna, a druge barve: včasih le iz črnega platna. Na-vadno si nedenejo okrog vratu, tudi poleti, bel platen obroč. Tedaj nosijo mesto navadnega krila krilce iz belega ali črnega platna. Njihove nozavice so večinoma rdeče ali bele. Hodijo v čevljih, ponekod pa v belih škornjih. Po zimi oblečijo kratke kožuhe.

Gorenjski bradači.

Večina možakov si pusti rasti dolge lase, nekateri pa si jih dajo gladko odstriči s škar-jami. Večina kmetov tudi nosi dolge brade. Kajti le redki se lepotijo s škarjami. Večina kmetov na Dolenjskem in Gorenjskem pusti rasti take brade, da nič ne zaostajajo za kozli.

Gorenjski ženini vabijo.

Ponekod hodi ženin z drugom sam vabit; drugod pa ne gresta le ženin in drug, ampak tudi nevesta z družicami — k obojim sorodni-kom in sosedom. Pa jih prosita, da pridejo na ženitovanje, ter obljudita, da bosta tudi onadva prišla, ko jih bodo tja vabili za tako priliko.

Ponekod hodijo peš z godci. Drugod pa se ženske vozijo, drugod zopet jezdirajo. Navadno se vedno vozijo ali jezdirajo. Pešačijo redko ke-daj. Če pa se ženske peljejo, možki jezdirjo, če-prav ponekod tudi ženske po možko jezdirjo. — Ženin vodi seboj nevesto, starešina na konju za seboj teto, drug družico. Če je zraven še kak samski, ki ima svojo najdražjo, ali ki ji hoče izkazati čast, jo tudi vodi za seboj. Drugi pa, ženske ali možki, jezdirjo brez prisednikov vsak sam za se na svojem konju, vriskajo in veselo vpljejo.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

PO DOMOVINI

Poroka.

(Nova Oselca.)

Poročil se je dne 9. februarja g. Vinko Frelj, čevljarji mojster iz Zavodnja z gospodino Kati Imbošič. Ker je predsednik Prosvetnega društva, mu je društvo ob tej priliki v soboto za njegovo delo poklonilo v spomin dr. Krekova relief. Želimo novemu paru obilo sreče, blagoslovanja in obilo nebeškega blagoslova v zakonu.

85 letnica.

(Stara Loka.)

V soboto, 14. februarja je obhajal g. Valentin Karlin, bližnji sorodnik prevz. laventinskega knezoškofa 85 letnico rojstva. Bil je dalj časa tkalec platna, zdaj pa je že čez 15 let žagar. Bil je povsod zelo priljubljen. Ljudi otrok je eden v višji orožniški službi, eden pa je redovnik. Častitljivemu starčku želimo še mnogo srečnih in veselih let. Bog ga živi!

Za narodov blagor.

(Predoslje.)

Ko so se v najzgodnejših urah na Svetinico vračali fantje iz Predoselj z maskarade v Predoslju, se je vnel med njimi in drugimi fanti na Visokem hud boj. Rjovenje in razbijanje s keli se je slizalo četiri ure daleč. Uspehi je bil velikanski. Enemu so namreč morali pripeljati takoj zjutraj ob treh zdravniku iz Kraja. Jo je dobil z velikim kolcom po glavi, dačim so odnesli njegov brat in še en drugi masine klebasa po hrbtu, katere upajo pozdraviti kar sami. Fantje so prihajali z veselice nekoga društva, ki zelo rado poudarja, da se bori proti pijančenju in surovosti in da dela za povzdigo ljudske izobrazbe. Sadovi za enkrat ne kažejo še nobenega uspeha. Pa bo tudi v prihodnje izkušnja kaj kruha iz toke moke.

Igra.

(Vodice.)

V nedeljo, 8. febr. so se postavili člani Izobraževalnega društva v veseljarji »Davek na semec«. Igra je dobro uspela. Občinstvo je napolnilo veliko dvorano. Res pristočno smo se zabavali in do solz na smejali.

Novice.

(Kamnik.)

Tukajšnja kmetijska podružnica priredi na pobudo načelnika g. J. Janežiča v nedeljo 22. februarja t. l. v dvorani Kamniškega Doma strokovno predavanje o kmetijstvu, zlasti živinoreji. Predaval bo višji živinozdravnik, svetnik g. Rauter, ki se odlikuje po jasnosti in temeljitosti pri predavanjih. Kmetovalci — člani in tudi nečlani — pridite! — Odsel je iz Kamnika kaplan g. Anton Pipa na novo službo na Trato pri Poljanah v pomoč ondodnemu bolezni g. župniku. Za njegovo poštvalno delo zlasti pri mladini in prosvetnem društvu mu bo Kamnik vedno hvaležen. Na njegovo mesto je prišel g. Mihael Jenko iz Trebnja. Njegovo dosedanje delo nam vzbuja najboljše nade za bodočnost.

Naše razmere.

(Plešivica pri Žalni.)

Ze dolgo ni bilo nobenega glasu iz naše vasi v Domoljubu, pa nas vendar ljudje dobro poznajo, če drugje ne, vsaj v okolici. In lahko povemo, da to od naše dobre strani. Nismo preveč oblastni, da bi stili povsod v ospredje, tudi nismo prepirljivi; vsakemu pustimo, kar mu gre in živimo najraje z vami v miru. Kjer pa vidimo, da je potrebno pomagati, smo za to vedno pripravljeni. Naša vas je najmanjša v fari, pa smo vendar prvi tu, kadar je treba dati cerkvi nove zvonove, postaviti društveni dom ali kaj podobnega. In naše pomoč ni najmanjša. — Pridelali smo letos hvala Bogu precej, posebej krompirja. Pa kaj pomaga, ko ga pa prodati ne moremo. Če je slaba letina, je hudo za kmeto, če je dobra, je ravno tako. A tako pri koncu, kot letos, pa menda še nismo bili.

5

Glavni izdaten kmetov zaslužek je pri živini. A zdaj živine skoraj ne moremo prodati drugače kot v izgubo. Ali ni to hudo, celo leto rediti vole, potem pa niti kurne cene ne dobijo nazaj? Pri prašičih je isto. Kdor je kupil količnik večje mladice, ima zdaj zgubo. Saj bi ne bilo napak, vse doma peklati, pa kaj hočemo, ko je toliko izdatkov. — Ze dolgo nameravamo speljati cesto v vas, kar bi razmeroma ne stalo veliko, ker je žulna, skozi katero gre glavna električna proga iz Zagradca proti Grosuplju, oddaljena komaj četril ure. A zaenkrat teh stroškov ne zmoremo. Čakamo in upamo.

Prosveta

(Mekinej)

V januarju je v našem Prosvetnem društvu gostoval dramatičen odsek iz Hoinca, 8. februarja pa so naši društveni uprizarili za predpust dve burki: »Ne kliči vraga in v Ljubljano jo dajmo«. — Za proslavo Finžgarjeve 60 letnice je določena nedelja 22. februarja. Najprej bo primeren govor o Finžgarju. Nato bo kinopredstava, v kateri se nam bodo kazale slike iz Vatikana, življenje svetega očeta itd. Slike bo razlagal tajnik g. Vinko Zor. Za nameček pride na vrsto še en šaljiv film. Začetek ob pol štirih popoldne.

Slovo.

(Trebnje.)

Pred kratkim se je od nas poslovil pred. g. kaplan Miha Jenko. Odsel je v Kamnik služboval je pri nas tri in pol leta. Ljudstva za je zelo vzljubil, kajti bil je goreč duhovnik. Njegova spovednica je bila vedno oblačna. Bil je dober vzgojitelj in organizator naše mladine. Bilo bi odveč po časopisu poudarjati zasluge ki jih je pridobil v Trebnju: saj je postavil z velikim trudom in žrtvami krasen dom, ki bo pričal poznim potomcem o gospodu kaplanu Mihetu.

Vzornim učitelju v slovo.

(Sl. Janž.)

Poslovil se je od nas g. učitelj Lojze Marčič. Bil je res učitelj na svojem mestu. Vzoren v šoli, ljubljencec otrok, saj jih je vzgajal v prave značaje. Bil pa je tudi pravičar in delaven med narodom; pomagati je rad z delom in svetom kmetu pri gospodarstvu, rad je sodeloval pri igrah, pomagal pri petju; cerkveni zbor ga bo pogrešal; bil je pravični kulturni delavec našega naroda. In kar ga je najbolj krasilo, je bilo to, da je bil veren učitelj. Vsi ga bomo težko pogrešali. Vsi mu ključemo: Hvala za vse g. Lojze! Vse mu želimo na novem mestu v Kolovratu še več sreče in zadovoljnosti. Občanom v Kolovratu pa smemo prav iz srca častiti, da dobe poštenega, vernega vzgojitelja, pravega sina našega vernega naroda.

Iz Suhe krajine.

(Ambrus.)

Bravo! Prav je tako, smo rekli, ko smo čitali zadnji članek v Domoljubu. Nesrečna tla — kuluk napravila mnogo škodi ljudem, in županstvom pri sestavi seznamov. Upamo, da bodo tisti, ki o tem odločajo, sprevideli in odvrnili to breme od ljudstva. — Tudi v Ambrusu smo počeli govor sv. očeta ob otvoritvi radijske postaje, pa še prav dobro. — Kakor se sliši je županstvo poslalo davčni upravi 16 rodbinskih pol z 161 otroci. Še je zdrav naš rod; žal, da se ga tudi že prijema tista publost ki je lastnost bogatejših slojev.

Poroka.

(Globoko pri Brezicah.)

Prav veselo razpoloženje je vladalo v ponedeljek 9. febr. pri Preskarjevih — Knezovih. V lepo okrašen hiši so se zbrali najboljši prijatelji te vzgledne hiše na svahter sina Antona, ki si je izbral za svojo življensko družico gđ. Anico Wimpolšek s Semelj. Preskarjev pristni slovenski kmetiški dom je bil vedno naročnik katoliških časopisov, zlasti Slovenskega gospodarja, kar je za Globoko skoroda posebnost.

Skrbno ga je vodil skozi štirideset let stari Anton, sedaj pa prepričano vodstvo svojemu sinu istega imena. Ob priliki te poroke je na vapo hudo veleposvetnika g. Gregorčiča vesela svatovska družba darovala za novo mariborsko bogoslovnico 132. Din.

Belokran s' ti kotichek

Kaj bo s srezom v Metliki?

Ni ga še. Treba ga ni, tako ugotavlja narod. Skoro vse slovenske občine so poslale belokranjski upravi spomenice, v katerih izražajo željo, da naj ostane dosedanja upravna razdelitev nespremenjena, ker bi zamišljena preuredba prinesla nove izdatke, gospodarsko korist bi pa imeli samo nekateri posejanci.

Kakor si slovenske občine te spremembe ne žele, enako tudi hrvaške niso za to novo tvorbo navdušene, pa tudi žuberska občina v Solinah ni za to misel nič kaj zvezeta. Večina mnenje je protivno. Če se bodo oblasti ozirale na željo ljudstva, potem bo ostalo pri starem in kot zremo, se je g. ban izjavil v četrtek 12. febr. zastopnikom belokranjskih občin, da naj gredo domov in ljudi pomirijo, da se proti narodni volji ne bo nič zgodilo.

Končna beseda, v kolikor je to javnosti doslej znano, še ni bila izrečena in je sedaj položaj tak, da ena in druga stran ohranja še vedno upanje, da uspe, zakaj vsakemu odgovore v Zagrebu da naj le upa.

Vinarska zadruga v Metliki

Kot da je ni več, tako malo se čuje in bere o nje. Pa je še in še prav dobrega vina ima. Tudi razprodala ga je že precej, pa bi se še dobilo, ako oglašiti bi se bilo treba in kupčijo skleniti. Pbe a kar na gorejši naslov.

Zadruga je bila odobrena podpora ministrstva v znesku 50.000 Din. Teda denarja ni od nikoder, pač pa je zadruga dobila od banske uprave navdilo, da mora še kakrat zviti deleže in sicer tako, da bo na vsakih 1000 trt delež 500 Din. Sedaj se deleži 500 Din na oral vlogarada.

Ze lanko leto je zadruga deleže zvila in to po dogovoru z bansko upravo v Zagrebu, ki je zagotovila svojo podporo, če se po naročilu delež zvija; sedaj pa, ko so zadrugniki, znajoč se na obljubljeno podporo, pristali na stavljenje pogov in je zadruga deleže dvignila, pa se zadrugi spet novi pogoji, ne da bi banska uprava izpolnila, kar je bilo takrat obljubljeno.

Tako je sedaj zadruga spet pred novo težavo in pred novimi pogoji. Ko bi bilo v ljudih kaj denarja, saj bi to ne bila taka stvar, toda sedaj, v času najhujše krize! Kje naj se vzame denar in deleže, ko uprav za to gre, da se ljudem pomaga in tega neznanosna položaja.

Upamo, da bo banska uprava upoštevala vsa težnja dejstva in umaknila svojo poslednjo zahteva.

Vsa tukajšnja okolica je hudo pretresla nenadna in tečajna smrt 20 letnega fanta Alojzija Zanič iz mlina v Krivoglavcih. V sredo zjutraj ga je njegov brat Miha, gospodar našel mrtev pred mlinskiimi kolesi. Pogrešali so ga od torka prejšnjega dne, mislili so pa domati, da je šel kam v vas, kot je imel včasih navado. Najbrž mu je spodslutilo in se sam ni mogel rešiti. Počkolb na telesu ni videti, razen drobne stisnjen od lopat mlinskega kolesa. Tako se je utrgalo mlado življenje, komaj se je začel živeti v svet, pa ga je moral tako naglo in nepričakovano zapustiti. — Letošnji predpust je kratak. Tu smo imeli samo šest oklicev.

Drugi dopisi pridejo prihodnjič na vrsto.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčević trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Življenje za življenje

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

Noglo sem raztrgal ovoj, ki so bila v njem tri pisma. Listi so trepetali v mojih rokah, vsi romani od starosti. Spoznal sem pisavo, ki je bila stilenjena, elegantna, pa vendar lična. Dneve, ki so bila pisana od nje, je oče velikokrat pozabil označiti na pismih; zato je pa teja na vsako pismo napisala, kdaj za je dobila.

Ni mi prišlo na misel, da teja leži na mrtvim, tem odru v sosednji sobi.

Julija je pršla, da bi ji dal navodila zaradi pogreba in drugih stvari, ki se bližajo mrtlici. Odgovoril sem ji, da sem preveč utrujen, naj kar sama odloči vse, kakor se ji zdi prav, ker nečem biti toliko sum.

Zatopil sem se v branje in sem pozabil na vse, na čas in na tisto, kar se je godilo okrog mene, pozabil sem na jed, na obično in celo na tejo.

Takoj po prvih straneh sem razumel se preveč dobro, zakaj mi je teja hotela na vsak način zabraniti, da bi bral ta pisma. Vedela je, kako grenka najba bo to zame, ker je to sama pri sebi izumila. Slušala pisma!

Bilo je, kot da mi govori očetov duh in mrke, zamolklo besede in zakrila žalost, da je razvijala pred mano. Se sanjalo so mi ni, da bi mogla biti tako žalostna.

Teti, ki je edino vedela za vse to, je vse življenje mislila samo na to, kako bi mi pripravila le grenko spanje. Celotno tako daleč je šla, da je hotela ta pisma uničiti. Ni se mogla odločiti, a ko se je, je bilo prepozno.

Prvo pismo je bilo iz leta 1894 in sicer pisano meseca januarja. Začelo se je z zahvalo moji mami, ki mi je za novo leto podarila trdnjavo s svinskim vojaškim. Ti so mi povzročali veliko veselje, ker so bili izjemno tako narejeni, da sem lahko vzel vojaka s konja.

V tej preprosti zahvali sem ta hip spoznal nekaj več, kakor bi pa človek na videz mogel sklepati. To je bil živ trpetelj ljubezni, oče je ločil svoji sestri o srečni mladosti, ki sta jo preživljala skupaj v rojstni hiši, iz njegovih besed sem razbral, da

ni bil zadovoljen s svojim takratnim življenjem. Iz pisma je zvenelo prikrito jadrkanje, ki me je spravljalo v začudenje, zakaj do tedaj sem mislil, da sta bila moj oče in mati popolnoma srečna in zadovoljna drug z drugim.

V naslednjih pismih je ta tožba rasla. Oče je pisal sestri vsak teden, tudi takrat, kadar je bil daleč od doma. V pogostih dopisovanjih pridejo do izraza in do pripovedovanja vsi, celo najmanjši dogodki. Ko sem bral ta pisma, sem se spomnil vseh naših takratnih navad in doživetij, ki so spet odzvevali pred mojimi duševnimi očmi. Vse je malenkost pa je spremljala rahla otožnost, ki je pričala, da so bila med očetom in materjo, ki sem ju jaz imel za tako edina, nepopravljiva nasprotja.

Videl sem pred sabo očeta takega, kot me je pustil k sebi v sobi ob sedmih zjutraj. Obledela je bil v dnu oči. Začrkovala sva skupaj, nato sem moral jaz ob čemur oditi v šolo. Prej sva z očetom nakratko pogovorila, kar sem se imel za tisti dan čisti. Mati je vsajala mnogo pozneje, ko mi je na odhodu sem jaz hodil v šolo, je oče spal v drugi sobi, da je ne bi tako zgodaj budil.

Jaz sem bil pri teh skupnih zahtevkih tako zadovoljen, lahko sem klepetal po mili volji o dogodkih, o branju, o svojih tovarših.

Oče je v pismih tudi govoril o teh jutranjih sestankih, a videlo se je, da mu je bilo zelo težko zaradi tega, ker je v teh pogovorih polegalo spoznaval, da se je mati malo brigala zame. To ga je bolelo. Takrat je napisal nekaj besed, ki so se mi zdele preproste, ko sem videl, da se je pozneje tako zgodilo, česar se je on bal. Spravil se je: »Kaj bo neki z otrokom, če bi se pripetilo, da ne bi imel več mene?«

Ob sedmih sem se vračal iz šole. Oče je bil takrat že v pisarni in vsi pri delu. Jaz sem navadno imel tudi kakor naloge, tako, da nisem očeta videl do drugega zajutka ob pol dvanajstih. Takrat je prišla v obednico tudi mati, oblečena v jutranjo obleko, ki ji je tako dobro pristajala, ker jo je zelo skrbno izbrala. V poznějšíh letih po očetovi smrti se mi je vedno tožilo po teh razgovorih z očetom in materjo, posebno kadar sem ob isti uri sedel pri mizi med ujo in med gospodom Termomdom.

V očetovih pismih sem bral, da sta bili prvi očeta in matere ločeni že tedaj, ko sem jaz mislil,

da sta naštevale združeni, ko je moja sinovska ljubezen videla v njih eno samo bitje: starše.

Oče je mater zelo ljubil in čutil je, da ga ona ne ljubi. Ta svoj občutek je vedno izražal v pismih, pa me na oster in robat način. Ni povedal tega niti naravnost, a jaz sem dobro razumel skriti pomen njegovih besed.

Kakor jaz tako je bil tudi oče molčeče narave. Se bolj kot jaz. Brez besede je pustil, da so se vgriznili med njiju nesporazumljena in nesprotja. Razumel sem, zakaj ji ni mogel mlesar reči: ljubii jo je, zame ga je bilo pred njo, bal se je te gročavske ženske, ki je bila tako ponosna in tako različna od njega, ki je bil napol kmetiči sm. To ga je mučilo, a si ni nikoli upal izgovoriti odločilne besede, ki bi bila vse razjasnila.

Videl sem iz teh listov, da sem se vrgel čisto po očetu. Niti si bila podobna samo najina značaja, temveč prav tako najini nesreči.

Pisma so bila polna zdihov in tožba, ki jih mati ni nikoli slutila. Oče ji ni ugajal, kljub temu, da je imel toliko dobrih lastnosti, on pa jo je ljubil. Edina njegova krivda je bila, da ni znal na zunanji pokazati, kako dober, kako plemenit in občutljiv je bil v svoji duši.

Že v prvih pismih sem srečal ime gospoda Termomda. V enajstem ali dvanajstem — ne spominjam se več natančno — me je pa otreseel kriv trpljenja, ki ga je ta človek povzročal mojemu očetu. Roke so se mi začele treseti, oči so se mi napolnile s solzami.

Pravni nasveti

Skrajšani vojaški rok. F. O. Če je bil oče dveh sinov ob priliki nabora prvega sina star nad 60 let in če je bil drugi sin tedaj star najmanj 17 let ima starejši sin pravico do skrajšanega devet mesečnega roka. Prošnjo za skrajšavo roka je vložiti pristojnem komandantu vojaškega okrožja najkasneje v treh mesecih od dne, ko je bil prvi sin potrjen na polni rok. Očividno ste rok za vložitev prošnje že zamudili.

Za orožne vaje ni odškodnine. J. J. Sv. M. Ni zakonitoga predpisa, po katerem bi dobili podporo, za čas ko ste pozvani na orožne vaje. Orožne vaje so zakonita dolžnost vsakega sposobnega vo-

79

RAZNO

Zdravnika. Nekaj mož je nezadovoljni oboteli. Podkralji so k njemu domačega zdravnika, da bi pa bolj držalo, še nekakega drugega zdravnika. Oba gospoda sta sluhajko istočasno prišla k bolniku. Stopila sta vsak na eno stran postelje in vsak je vzel z desnice pod odo, v levici pa držal uro. To je tisto, pravi prvi zdravnik, nekaj časa. Meni se pa zdi, da je to škrlatinka, pravi drugi. Nekaj časa sta se prverala, potem pa sta sklenila, da bolnika preiščeta. Ko pa sta odgrnila odo, sta držala za roko — brez drugega!

Kutna bolezen. Ameriška življenjska zavarovalnica je izdala podatke o umrljivosti med njenimi člani, katerih število znaša okrog 19 milijonov. Iz pisa je razvidno, da je bilo leto 1890, upoštevanje prvih 11 mesecev, ena najbolj zdravih let za Združene države in Kanado. Umrljivost je namreč znašala 8,3 na tisoč, do dan je bila za leto 1929 na isto dobo 9,4. Zelo se je zmanjšalo število nalezljivih in kužnih bole-

Hector Malot:

Brez doma.

Roman.

Ako naju ne bi bil živinozdravnik odslovil, melim res, da bi na prošnjo otrok igrala še dobršen del noči.

Pustite jih, naj gresta spat! je rekel. »Jutri zjutraj ob sedmih morata že zopet biti pokoncu.«

A ni naju pustil proč, preden nama ni ponudil večerje, kar nama je bilo prav prijetno. Tedaj je v zahvalo Capi zaigral svoje najvselejše komade v veliko radost otrokom. Bilo je že skoro polnoči, ko sva odšla.

Mesto Ussel, ki je bilo sinoči tako mirno, je bilo danes zjutraj polno trušč in življenja. Še pred svitanjem sva slišala iz najine sobe, kako so neprestano po tlaku ropotali vozovi, brzeli konji, mukale krave, meketale ovce in kričali kmetje, ki so prišli na sejem.

Ko sva prišla doli, sva videla, da je dvorišče najine gostilne napolnjeno z vozovi, zapletenimi drug v drugega, in z vozov so poskakovali praznično oblečeni kmetje, ki so z vozov pomagali svojim ženam. Potem so se vsi otresli in žene so uravnale gube svojih kril.

Na cesti je tok ljudstva hitel na sejmišče. Ker je bilo šele šest, sva hotela pregledati krave, ki so bile že takoj ter sva hotela že v naprej izbrati svojo.

Oj, te krasne krave! Bile so vsake barve in vseh velikosti, ene debele, druge suhe, one tam s telički, in zopet s tako polnimi vimeni, da so se skoro vlekla po tleh. Na sejmišču so bili tudi rezgetajoči konji, kobilice, ki so lizale svoje žrebičke, debeli prašiči, ki

so rili v zemlji, pujski, ki so cvlili, kot da jih žive dereje, potem ovce, kokoši in gosi. A kaj nama mar! Imela sva oči le za krave, ki so prestajale najin ogled mežikajoče s trepalnicami in premikale počasi svoje čeljusti, ker so mirno prežvekovale ponoči zavžito hrano, ne da bi slutile, da so zadnjikrat jedle travo domačega pašnika, kjer so vzrastle.

Po polurnem spreobretu sva jih našla že sedemnajet, ki so nama ugajale, ena radi teh, druga radi drugih lastnosti, tri, ker so bile rjave, dve, ker sta bili beli, kar je seveda med Mattijo in menoj vžgalo prerekanje.

Ob sedmih sva šla k živinozdravniku, ki naju je že čakal ter sva mu iznova razložila, kakšne lastnosti mora imeti krava, katero bova kupila.

Zahteve so se združile v dveh stavkih: mnogo mleka naj da in malo naj žre!

»Ta mora biti dobra,« je menil Mattija, ter je pokazal na belkasto kravo.

»Mislim, da je ona boljša,« sem rekel jaz, in pokazal na rjavko.

Živinozdravnik je med nama vzpostavil soglasje s tem, da se ni ustavil niti pri eni niti pri drugi, temveč da je šel k tretji: bila je to majhna kravica šibkih nog, rdeče dlake z rjavimi ušesi, s črno obrobljenimi očmi in z belkastim obrobcem okrog gobca.

»Glejte, ta-le krava je iz Rouergue-a, in bo ravno prava za vaju,« je rekel.

Majhen, šibak kmetič jo je držal za povodec. Njega je vprašal živinozdravnik, koliko ceni kravo.

»Tri sto frankov!«

Že se nama je prikupila ta mala živahna in ljubka kravica hudomušnega obraza, a zdaj nama je upadlo srce.

Tri sto frankov! To že ni bilo nič za naju, in

jaškega obveznika, kakor je n. pr. plačevanje davkov zakonita dolžnost vsakega davčnega zavezanca in torej ne morete zato zahtevati kakšne odškodnine, ko vršite to dolžnost.

Zakoniti dediči. L. P. Oče je umrl brez oporoke. Zapustil je ženo, poročenega sina Janeza, hčer Franco in 3 vnuke po že umrlem sinu Tonetu. Kako se bo premoženje med dediče razdelilo? — Ker ni oporoke, dedujejo le »zakoniti« dediči. To so žena in otroci. Žena deduje poleg zapustnikovih otrok in njih potomcev eno četrtino premoženja. Poleg tega ima kot naprejšnjo volilo pravico do vseh premoženj spadajočih k zakonskemu gospodinjstvu, v kolikor te stvari sama potrebuje. Otroci dobe ostale $\frac{3}{4}$ premoženja. Sin Janez $\frac{1}{4}$, hčerka Franca in $\frac{1}{4}$ in otroci pok. sina Toneta skupaj $\frac{1}{4}$ premoženja.

Zasluzek otrok na domačem posestvu. A. S. v K. Odkar ste se vrnili iz vojske, ste delali z drugimi otroci na domačem posestvu pri stariših. Večkrat vam je oče omenil, da boste prevzeli dom, če niste naistarsji. Sedaj pa nečete dalje čakati — izgleda da bo drugi brat prevzel — pač pa hočete terjati od staršev zaslužek za zadnjih 12 let, kakor bi ga drugod zaslužili kot hlapec. — Zelo redki so primeri, da bi otroci na kmečkem posestvu delali starišem po dogovoru za plačilo. V morebitni tožbi boste morali tak dogovor dokazati. Drugače se pa smatra, da je odrasli domači sin za svoje delo na posestvu povsem plačan z obliko, hrano, obutvijo in denarjem, ki ga ob raznih prilikah dobi od staršev. Tožiti morete kvečjemu zaslužek zadnjih 3 let, ker mezde poslov itd. zastarajo v 3 letih.

I. in A. I. v H. pri O. Vaše navedbe niso dovolj jasne, da bi mogli točno odgovoriti. Kdo je lastnik vinograda in kakšen vžitek ima mati?

Pozor gozdarij in trgovci!

Nabavite si prvovrsten izdelek sekir in plankač, katere pošiljam po pošti. — Cene nizke. — Za vsak komad prevzamem »arancijo. Trgovcem dam popust. MATEVŽ KRME LJ, Log. pošta Škofja Loka.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

1.000 Din tedensko

zaslužite z obiskovanjem v Vašem okraju. Namiko za odgovor. — Tovarna Kosm s. Ljubljana, pošt. predal 307.

Pomaranče in limone

italjanskega in španskega izvora in zelenjave vedno sveže prvovrstno blago nudi Celestina Glavnik Ljubljana, Pogačarjev trg 1.

Učenca za podobarsko obrt sprejemem v pouk Dragotin Hrovat, Domžale 11.

Vestno pomočnico

za trgovino z mešanim blagom sprejemam s prvim marcem. Helena Meden Begušje nad Cerknico.

Prodaj kozolec dvojini in nov malo rabljen koleselj. Naslov se izve v podružnici »Slovenec« v Novem mestu pod značko: »Ugodna prodaja«.

Krojaškega valenca

sprejemam ta o. J. Hrana in stanova je v h. š. Franc Peternel, krojač, Trebež pri Mekronu, Dolenjsko.

Ozajem v nalem

tudi večje posestvo v okraju Kamn. ali Kočevje. Bravce Martin, Padežšt. 1, Zabukovje, p. Sevnica.

Kmetijski fant

zdrav priden, in pošten va en službe, v starosti 18 let želi službo pri obrem in poštenem gospodarju. V. š. vseh kmetijskih opravil, razumen in dober delavec. Naslov v upravi pod št. 1636.

Kovaškega vajenca

iz poštene hiše sprejemam takoj. Ivan Mešenec, Be. u. je nad Cerknico.

Fanta od 15 let naprej sprejemam k. ž. vini. Ivan Pezdur, Brezovica 27 pri Ljubljani.

Mizarški pomočnik

išče službe kerkoli. Naslov pri upravi pod št. 1582.

Rabim paznika

zdrav in pošten za posestvo na Dolenjskem. Proste njive, stanovanje, drva in užitek 2 krav. V pošt. v pridejo le sadjejevi in vinogradniki. Nastop v enem mesecu. Ponudbe na Josip Javornik, Zelna, p. Višnja gora.

Deklica

14—16 letna, po tenih tar- ev se sprejme na večem posestvu blizu Ljubljane v pomoč za rotnanje hišne doo. — Biti. m. ra. pri. na. poštena in ubogljiva. — Plača po dogovoru. Dopiše na u. ravn. š. vo. li. ta pod »Pr. d. na. de. kl. ca. št. 1562.

Dva valenca

za k. jar. s vo. s rejmem. Hrana v hiši. Zabajek I., kolar, Zgor. Hrušica pri L. ubljani.

Krasno posestvo

naprodaj z vs. mi. novi. m. gospodar. poslopi. kritimi / opeko in va. in inventarjem. — Redi. se. lahko 8 glav govedi. Cen. 80.000 Din. Lastnik Bchorič Jurij, Hrast, št. 4, p. Vinica, Sloven. ja.

Kmetško dekle

poštena, kmetška, srednjih let, vajero doma e kuhe in živinoreje išče m. za lepe posestvo v kamni. kon. okraju — Za dekl. k. se ne misli omožiti do smrti na u. žba. — Ponudbe na upr. vo. Do. moljuba pod št. 1503.

Čevljarskega valenca

poštena, kmetška, siaršev sprejme na takoj. Hrana in stanovanje v hiši. — Ciril Zrnec, B. gunje 78 pri Lescah.

Hlapca

16 do 20 let star, rega za kmečka dela s rejme. Jager. Dobrunj. št. 12. Sp. Hrušica.

pomignil sem živinozdravniku, naj gre naprej. A on mi je pomežiknil nazaj, da moramo šele prav vztrajati.

Potem sta pričela barantati: ponudil mu je sto petdeset frankov; kmet je popustil za deset frankov. Živinozdravnik je ponudil tosedemdeset; kmet je zahteval dve sto osemdeset.

A ko sta prišla tako daleč, ni šla stvar tako naprej: namesto, da bi živinozdravnik ponujal, je pričel natančno ogledovati kravo, češ: noge so prešibke, vrat je prekratek, rogovi so predolgi; ima pretesna prsa in tudi vime ni dobro razvito.

Kmet je odgovoril, da nam pusti kravo za dve sto petdeset frankov, ker vidi, da se spoznamo in bi rad, da bi krava prišla v dobre roke.

Tedaj sva se oba prestrašila, ker sva mislila, da je slaba krava. Zato sem rekel:

»Pojdimo gledat še druge!«

Po teh besedah je kmet sicer nerad popustil še za deset frankov.

Tako je polagoma znižal ceno do dve sto petdeset frankov, a pri tem je ostal.

Živinozdravnik me je dregnil s komolcem, češ, da vse, kar je slabega rekel, ni res in da krava nikakor ni slaba, temveč izvrstna. A vendar je bilo dve sto deset frankov velika vsota za naju.

Med tem je Mattija lazil zadaj za kravo; izpulil ji je dolgo dlako iz repa, in zato ga je krava brcnila.

To me je odločilo:

»Naj bo za dve sto deset frankov,« sem rekel, ker sem mislil, da je s tem kupčija zaključena.

Iztegnil sem roko, da primem za povodec, a kmet mi ga še ni izročil:

»Kaj pa napitnina?« je vprašal.

Nastalo je novo prerekanje, in končno smo se zedinili na dvajset soldov napitnine. Ostali so nama torej le še trije franki.

Zopet sem iztegnil roko in kmet jo je prijateljsko stisnil, češ, ker sem dober prijatelj, gotovo ne bom pozabil na likof.

Za likof sva plačala deset soldov.

V tretjič sem hotel prijeti za povodec, a prijatelj kmetič me je zopet ustavil.

»Gotovo ste prinesli povodec s seboj?« je vprašal. »Jaz sicer prodam kravo, a povodca ne prodam.«

A ker sva prijatelja, mi hoče rad prepustiti povodec za trideset soldov, kar ni drago.

Morala sva imeti povodec, ako sva hotela voditi kravo in dal sem v božjem imenu še onih trideset soldov, tako da nama jih je ostalo le še dvajset.

Našel sem torej dve sto trinajst frankov in četrtrič sem stisnil roko.

»Kje imate pa vrvo?« je zopet vprašal kmetič. »Prodaj sem vam povodec, a vrvi ne.«

Za vrvo sva plačala dvajset soldov, zadnjih dvajset soldov!

Ko sva plačala, je bila končno krava najina s povodcem in z vrvo vred.

Imela sva kravo; a zato nisva imela niti beliča več za njeno in našo prehrano.

»Delala bova!« je rekel Mattija, »kavarne so polne ljudstva, in ako greva vsaksebi, bova lahko igrala v vseh, da bova lahko do večera precej zaslužila.«

Popeljala sva kravo v hlev naše gostilne in tam sva jo privezala. Potem sva se spravila na delo, vsak v svojo stran, in zvečer, ko sva preštela denar, sem videl, da je Mattija zaslužil štiri franke petdeset santimov, jaz pa tri franke.

Druga jutra sva vstala s solncem in se takoj napotila proti Chavanonu.

Kako nvaležen sem bil Mattiji za njegovo pomoč,

ni, pač pa se je nemara razširila druga kužna bolezen — samoumor.

Tovarišev iščemo ... 0 priliki socialističnega kongresa so katoličani nekega francoskega mesta utlepili polno letakov edeče vsebine: »Iščemo socialistov in komunistov za negovanje gobavcev, jetičnih in drugih bolnikov z nalezljivimi boleznimi; dalje za vzgojo do mačinov v Novi Zelandiji za odgojo Eskimov in za izobrazbo divjakov — brez zavarovanja proti nevarnostim in brez nagrad! Ni znano, če je imel ta okle kaj uspeha, kaj rdečkarji prepuste tak mesta rajši katoliškim misijonarjem.

Različna sreča. V neki številki Illustriertes Blatt čitamo to-le zanimivo dogodbo. Velik hotel je snalčen jedilnega orožja. Javi se možakar, brez ovratnika, z zakrpanimi hlačami in raztrganimi čevlji. Sprejet. Takoj ga na delo. Vzdihuje in sniži žlice, vilice in nože s smirkovim papirjem. Hotelski ravnatelj, ki ravno hodi okrog in pregleduje, zapazi vzdihujočega moža. Stopi k njemu in mu položi roko na ramo: »Poglejte, prijatelj, saj sem zašel ravno tako, kakor vi — in kaj sem danes? Lastnik hotela! Kak-

Sedela sta za mizo in se menila, mati pa je zapečku že težko čakala kdaj bo odšel. Po dolgem molku pravi fant: »Saj te ne morem zapustiti.«
Mati je to slišala in brž dejala: »O, lahko, saj so večne duri še odprte.«

Wiener Messe

8. do 14. marca 1931 (Rotunda do 13. marca)

Posebne prireditve:

Pohištvo / Reklama / Salon za modno kožovino / Razstava antikvit in umetnin
Razstava »Novodobnega obratovanja«
Mednarodna razstava avtomobilov in motornih koles

Sejm železnega in patent, pohištva / Razstava hranil in nasladil / Stavbarstvo in gradnja cest / Tehniške novosti in iznajdbe
Poljedelska in gozdarska razstava
Avstrijska lovska razstava
Poljedelski stroji in orodje

Nobenega vizuma! S se msko izkaznico in potnim listom prost prestop na meji v Avstriji. Ogrski tranzitni vizum se dobi na meji proti predložitvi sejske izkaznice. Znatne vozne olajšave na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, Jadranskem morju ter na zrakoplovih. Poenotila vseh vrst kakor tudi sejske izkaznice (po Din 50—) se dobe pri

Wiener Messe A. G. Wien VII.

kakor tudi — v dobi lipškega pomladanskega se — pri Auskunftsstelle in Leipziger Oesterr. Messehaus in pri častnih zastopnikih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31
Zveza za tujski promet v Sloveniji »Putnik«, Dunajska cesta 1 in podružnica Hotel »Miklič« vis a vis kolodvora

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!
Kmetjska zveza zastopa koristi kmetjskega stanu!

80

na razlika! Nagovorjeni boboko vzdihne in odgovori: »Poglejte, gospod avnatelj, jaz sem začel kot hotelski ravnatelj — kaj sem danes? Snažilec jedilnega orodja! Kakšna razlika!

Ni naletel na pravega. Mlad časniki je napravil zlet na deželo in na polju naletel na kmeta, ki se mu je zdel omejen in seveda. Ustavil se je ter mu voščil dobro jutro. Lepo jutro imamo, kaj ne, pa je odgovoril. — »Prav lepo,« je odvrnil kmet, ki se naslonil na žito. »A danes bomo imeli dež.« »Tako? Iz česa to sklepate?« je ovteljen vprašal mladi žurnalst ter brž vzel svinčnik v roko. »Gotovo se zavate po pregovoru: »Deča zarja, pastirja onočarja; kaj ne?« »O, nikakor ne,« je odvrnil kmet, pač pa sem sinoči radio poslušal in pa vsi današnji jutranji listi imajo »o noved.«

Na čisti oslepel. To ni se je na Dunaju ustal. 39 letni Gustav Tomič gledal, kako so varili namajške travnice. Zaradi (ultramodernosti) luč je na mestu osleplila in so ga morali odvesti v klinično.

ker brez njega ne bi bil nikdar mogel zbrati onih dve sto štirinajst frankov.

Privoščiti sem mu hotel veselje, da sme peljati kravo in bil je ves srečen, da jo je smel vleči za povodec. Jaz pa sem hodil zadaj. Šele, ko sva bila zunaj mesta, sem sedel poleg njega, da se pogovarjava kot po navadi, predvsem pa, da ogledujeva kravo:

Nikdar še nisem videl lepše od našel!

Da se nama krava preveč ne utruji in tudi, da ne prideva prepozno v Chavanon, sem sklenil, da prenočimo v oni vasi, kjer sem prebil prvo noč svojega potovanja v Vitalisom, v oni stelji, kjer je Capi spoznal mojo žalost in kjer je bil legel poleg mene ter mi položil tačko v roko v znamenje, da je moj prijatelj. Od tam se hova drugega jutra napotila, da prideva zgodaj k materi Barberini.

A usoda, ki nam je bila do tedaj tako naklonjena, se je sprevrgla in je prekrizala najine načrte.

Odločila sva se, da bova delila pot na dva dela, in da bova odmor porabila za obed, predvsem pa za obed krave, ki se bo pasla ob cestnih jarkih.

Proti deseti uri sva našla kraj, kjer je bila trava zelena in gosta; tam sva odločila torbi ter zapodila kravo v jarek.

Sprva sem jo hotel držati za vrv, a bila je tako mirna in tako pridno se je pasla, da sem ji kmalu odvil vrv okrog rogov ter sem se usedel, da pojem svoj kruh.

Medtem sva pobrala torbi in godala.

»Kaj, ako ji zaigram nekaj na rogo?« je rekel Mattija, ki nikdar ni mogel mirovati. »V cirkusu Gasot smo imeli kravo, ki je rada poslušala godbo.«

Ne, da bi še kaj vprašal, je zatrobil Mattija paradno fanfaro.

Pri prvih glasovih je krava dvignila glavo, po-

tem pa se je, preden sem jo mogel zagrabit za rogove in prijeti za vrv, spustila v besen dir.

Midva za njo. Drvela sva in klicala na vso moč. Zapovedal sem Capiju, naj jo ustavi. A saj veste, za vse ni mogel biti nadarjen. Pes ovčar bi skočil kravi v nos, a Capi, ki je bil učen, ji je skakal v noge. Seveda jo to ni ustavilo, le še nasprotno. Tekla je naprej in mi za njo.

V diru sem ves čas vpil na Mattijo: »Osel neumni!« in on je z zasoplim glasom klical nazaj: »Nabunkal me boš, zaslužil sem!«

Počivali smo bili in jedli kaka dva kilometra pred neko veliko vasjo in proti tej vasi je drvela naša krava. Seveda je tekla v vas in ker je bila cesta ravna, sva kljub oddaljenosti lahko videla, da so jo ljudje ustavili in prijeli.

Jela sva hoditi počasneje, saj krava ni bila izgubljena. Zahtevala jo bova le od vrlih ljudi, ki so jo ustavili, in vrnili jo nama bodo.

Blizu sva prišla, več ljudi se je nabralo okoli najine krave, in ko sva končno dospela do nje, je bilo zbranih že kakih dvajset mož, žena in otrok, ki so naju gledali in se prepirali.

Menil sem, da bom le zahteval kravo in že mi jo bodo vrnili, a namesto da bi nama jo dali nazaj, so nama stavili vprašanja za vprašanjem, odkod prihajava in odkod imava kravo.

Najini odgovori so bili enostavni in lahki. A nisva prepričala teh ljudi, in nekaj glasov je menilo, da sva ukradla kravo, ki nama je ušla in da naj naju zapro toliko časa, dokler se položaj ne razjasni.

Grozen strah, s katerim me je navdajala beseda zapor, me je zmedel v najino pogubo: prebledel sem in ker sem bil od teka še ves iz sape, se nisem mogel zagovarjati.

ČEBELARJI!

Vse čebelarje potrebščine dobite najceneje pri
FR. STUPICA, železnina,
Ljubljana, Gosposvetska 1.

PRAVA MILA ZDRAVJA IN LEPOTE

z znamko „ELSA“.

Lilijina mlečno mila posebno

fino cvetno mila.

Lilijina kreme mila zelo bla-

go delu oči.

Rumenjakovo mila, tudi za

otroke.

Glicerizovo mila, tudi za raz-

pokano kožo.

Borakovo mila za solnčne

pege.

Katranovo mila za glavo in lase.

Mila za brizge, higiensko čisto, vsebuje medicinsko

dobro delujočo sestavino, ki so potrebne za zdravje in

lepoto. Kdor jih enkrat poskusi, jim ostane zvest.

Storite tudi Vi tako.

pomaga bo tudi Vam!

33 posto 5 kosov mila v Ljubljani izbiri, če se pošlje
denar na račun Din. brez vseh davčnih stroškov, ali
s povzetjem 62 Din. Zraven

Pollerjeva „Elsa-Creme“ omada za za čisto lice in kote.
Pollerjeva „Elsa-Romada“ rast. as. za navedeni posušili
40 Din 2 losčka brez vseh davčnih stroškov ali s po-
vzetjem 59 Din. Essendon krema za zobe Din 830, Elsa-
Shampoo za pranje glave Din 330, Elsa-Sachet dišavn
bižutic Din 630 — Naroda se pri lekarnarju

FR. STUPICA, železnina, Ljubljana, Gosposvetska 1.

ELSA V. F. C. R. Stupica Donja Elsterg 16

SAVSKA BANOVINA.

XII. dražba „Divje kože“

se vrši 23. marca t. l. v prostori
Ljubljanskega velesejma. — Loveci!
Izkoristite to priložnost za ugodno vnovče-
vanje blaga ter pošljite kože na naslov:
„Divja koža“ Ljubljana—Velesejm.

rujarska, goveja koža, voljarska, goveja koža, črna, telečja koža

črna, telečja koža, voljarska, goveja koža, rujarska

Vsi čevlji so solidno izdelani. Kar ne ugaia, se zamenja ali vrne denar.

Trgovski dom

Stermekki, Celie št. 19

Veliki ilustrirani cenik zastoj!

Kmetje, oklenite se Kmet. zveze!

Do 50% cenejša zimska obutev

Po vseh deželah je kosila hripa, pri nas v Jugoslaviji najmanj, za kar se moramo zahvaliti nizkim cenam naše gumijaste obutve! — Pr hod iz zime v pomlad je zdravju najnevarnejši. — Izkoristite zato pri iko, ki Vam jo nudimo

s ponovno pocenitvijo gumijaste obutve.

Mesto, da spravimo zimsko obutev v skladišča, smo se raje odločili, da jo prodamo za nižjo ceno in s tem o. varujemo nege odjemalcev pred obolenjem. — Vsi, ki Vam proračun za ročnin ko obutev dela težave, pridite k nam.

Pri nas morete dobiti obutev skoro zastoj.

Nekatere vrste ženske obutve, ki so veljale v početku sezone Din 199.—, smo znižali na Din 99.—, otroške od Din 69.— na Din 29.—

79.
29.

Vrsta 3652-70

Za vaše otroke smo priredili za mal denar toplo in udobno obutev.

Primerno za šolo.

69.
29.

Vrsta 1025-82

V galošah varujete svoje

zdravje in svojo obutev.

Prodajamo jih v različnih

barvah.

Plata

129.
99.

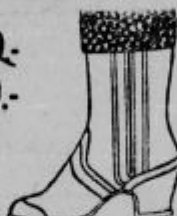
Vrsta 989-70 Za Vase male generale imamo celogumijaste škornje po neverjetno nizki ceni.

169.
129.

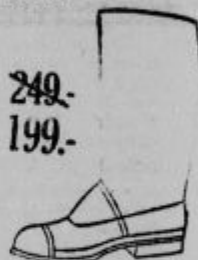
Vrsta 1885-78 Celogumijasti snežni čevlji s toplo podlogo in patentno zapenko. Vaše noge bodo ohranile tople in suhe ob najslabšem vremenu.

199.
99.

Vrsta 189 -51 Priljubljeni ruski škornji, ki se nosijo preko čevljev, z meh. imi goenicami, okrašenimi z obrobo iz krimer.

249.
199.

Vrsta 0697-70 Škornji iz tople doble klobučevine do kolena. Podplat in stranski del iz gumija. Prikladni za vse, ki izkušajo svoj poklic mrazu.

Brezobrestna posojila

za višavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„Jugrad“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35/1.

Pravila proti plačilu Din 5.— v znamkah. Za odgovor prosimo znakmo.

Uradne ure od 8—12 in od 14—18.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog. domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kopaški premog vseh vrst

Koks, livarniški, plavžarski in plinski
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, I. nadst.

Inserirajte v „Slov. listu“

Mnogi ljudje kašljajo

in trpijo zaradi p. učenem kat. ru in teč. e prehlajen u. Varujte se pravičasno k robite

Sulfolan

Takoj v začetku uporabe se kašelj zmanjšuje, boli v bronhijah in pljučih pa pojenjujejo.

Dobiva se v vseh lekarnah in v edinem proizvajalcu

Apot. ARKO Zagreb

ilica 12

PREKLIC. Podpisana Štupar Marija, gostilničarka in trgovka na Mlaki, preklicujem vse zaljivke, ki sem jih kjerkoli izrekla zoper g. Kern Jožeta, tesarskega mojstra in les. trgovca na Klancu, kot neresnične in jih obžalujem. Zahvaljujem se g. Kernu, da je odstopil od tožbe. — Štupar Marija.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979.

VLOGE NAD DIN 480 milijonov

PODRUŽNICE: KAPITAL IN REZERVE NAD DIN 16.000.000.—

BLEJ
KOČEVJE
NOVI SAD

CELJE
KRANJ
SOMBOR
ŠIBENIK

DJAKOVO
MARIBOR
SPLIT

Sprejema VLOGE — daje KREDITE, eskomptira MENICE — Nakazila — akreditivi — Borzna naročila.

Izvršuje vse bančne posle na kulantne'e.

Kupuje in prodaja VALUTE, CEKE, DEVIZE, VREDNOSTNE PAPIRJE. Safes — deposits. — Prodaja srečk.